

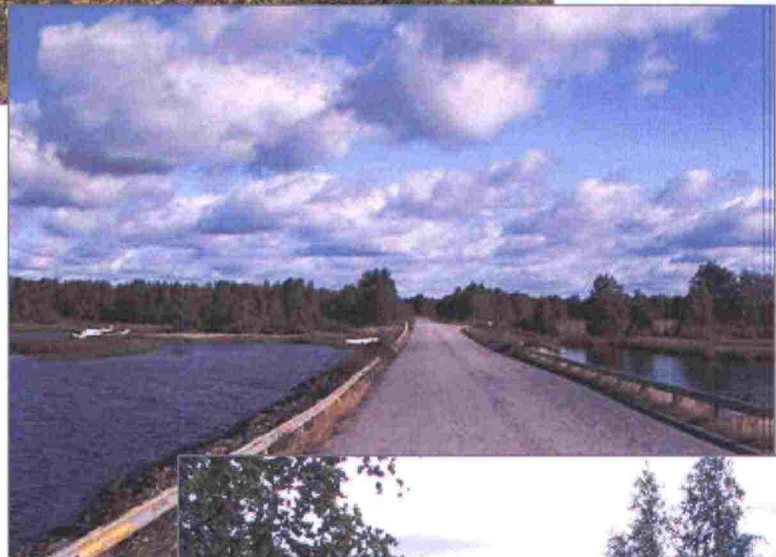
20010567

TIEHALLINTO

Tieliikenteen palvelut luonnon virkistyskäyttöalueilla

Tarveselvitys

Oulu 2001

Oulun tiepiiri

08 TIEH/OUL

Jakelussa mainitut

SAATE

5.6.2001

1 (2)

654/2001/12/2

TIELIIKENTEEN PALVELUT LUONNON VIRKISTYSKÄYTTÖALUEILLA, TARVESELVITYS

Lähetämme tiedoksi ja käyttöönne tiepiirin teettämän tarveselvityksen, jossa on tarkasteltu luonnon virkistyskäytöstä aiheutuvia P- ja L-alueitarpeita, osin myös viitoitustarpeita. Tarveselvitys on vuonna 1999 valmistuneen Tienkäyttöpäalveluiden kehittämissuunnitelman jatkoprojekteja.

Kokonaisuudessaan tiepiiri on kehittämässä P- ja L-alueverkkoa siten että alueiden määrä tulee vähenemään mutta palvelut kohdentuvat aiempaa paremmin tienkäyttäjien tarpeisiin. Tiepiiri tiedostaa sen, että haja-asutusalueella uudet luonnon virkistyskäyttömuodot liittyvät eräiltä osin yleisten teiden P- ja L-alueisiin. Tähän selvitykseen on pyritty kokoamaan merkittävimmät tällaiset hanketarpeet tiepiirin alueelta.

Jotta tarkastelluista tienvarsipalvelualueista saataisiin tienkäyttäjien / luonnon virkistyskäyttäjien kannalta tarkoituksenmukaisia kokonaisuuksia, tarvitaan eri osapuolien yhteistyötä toteutuksessa sekä alueiden hoidossa. Selvitys on valmisteltu yhteistyössä näiden tahojen kanssa. Raportti sisältää ehdotukset eri osapuolien toteutusvastuista. Yhteistyötahoilta (luettelo alkusanoissa) on pyydetty lausunnot tarveselvityksestä. Lausunnot saatuaan tiepiiri tekee toimenpidepäätöksen, ja mahdolliseen toteutussuunnitteluun edetään sen jälkeen kohteittain.

Lisätiedot: Ismo Karhu, p. 020 422 6963 tai Salo lisakka, p. 020 422 6810.

Yksikön päällikkö
Tienpidon suunnittelu

Aini Sarkkinen

Ympäristösuunnittelija
Tienpidon suunnittelu

Ismo Karhu

LIITE

Tieliikenteen palvelut luonnon virkistyskäyttöalueilla, tarveselvitys

jakelu ja tiedoksi seur.sivulla

JAKELU

Tiehallinto, keskushallinto

Tiehallinto, keskushallinto, Raija Merivirta

Tiehallinto, keskushallinto, kirjasto

Tiepiirit

Tieliikelaitos, konsultointi, Seija Koivukangas (liitettä 7 kpl)

Oulun tiepiiri: Tuomo Kannianen, Aini Sarkkinen, Salo Iisakka, Matti Keinänen, Matti Linkola, Risto Leppänen, Vesa Matturi, Timo Mäkikyö, Jorma Timonen

Tuukka Pahtamaa, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

Maarit Vainio, Kainuun ympäristökeskus

Jouni Kosonen, Metsähallitus Luontopalvelut, Pohjois-Pohjanmaa

Sauli Parviainen, Metsähallitus Luontopalvelu, Kainuu

Matti Vainio, Metsähallitus Luontopalvelut, Kainuu

Jorma Kukonlehto, Haapaveden kaupunki

Kalevi J. Klapuri, Hailuodon kunta

Inkeri Neuvonen, Kajaanin kaupunki

Markku Pesonen, Kuhmon matkailutoimisto

Pekka Paaso, Kuivaniemen kunta

Erkki Pulliainen, Suomussalmen kunta

Raimo Varanka, Taivalkosken kunta

TIEDOKSI

Erkki Myllylä, Markku Tervo, Hannu Tolonen, Ismo Karhu

Pohjakartat © Karttakeskus Oy
Pohjakartat © Maanmittauslaitos MYY/167/99-p

ALKUSANAT

Oulun tiepiirin alueelle laadittiin vuonna 1999 Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelma, jonka yhteydessä muodostettiin mm. levähdys- ja pysäköimisalueiden tavoiteverkko. Levähdys- ja pysäköimisalueiden määrä tulee vähenemään, mutta toisaalta jäljelle jäävien alueiden laatua halutaan parantaa. Työn kuluessa osoitettiin tarpeelliseksi varmistaa, ettei luonnon virkistysalueiden käytön kannalta merkittäviä alueita poistettaisi. Tämän selvitystyön tavoitteena on tarkastella lähemmin kehittämissuunnitelman laatimisen yhteydessä esiin tulleita virkistyskäyttökohteita, joiden tienkäyttäjäpalveluissa näyttäisi olevan kehittämistarpeita. Selvitys on yksi tiepiirin tienkäyttäjäpalveluiden kehittämisohjelman osaprojekteista.

Projekti on toteutettu kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa selvitettiin alustavasti tieliikenteen palvelujen puutteita virkistyskäytön nykytilanteessa ja tulevaisuuden käyttötilanteessa. Esiselvitysvaiheen tulokset koottiin elokuussa 1999 valmistuneeseen väliraporttiin. Toisessa vaiheessa laaditaan varsinainen tarveselvitys: määritetään kehittämistoimenpiteet niille kohteille, joissa esiselvitystyön perusteella on selviä tienkäyttäjäpalveluihin liittyviä tarpeita ja joiden kehittämisessä muut toimijat osoittavat kiinnostusta yhteistyöhön.

Tarveselvitysvaiheessa selvitettäviä kohteita ovat:

- 8293/3 ja 18603/1, Ahmasjärvi ja Rokua
- 793/5-7, 7970/1-4, 18323/1, Ainali ym. lintuvedet
- 524/10-12, Jongunjoki
- 19053/1, Kuluntajärven lintuvesiensuojelualue
- 813/11, 816/4-8, 8162/1, 18675/1, Liminganlahti ja Hailuoto
- 9124/3 ja 19311/2, Lososuo-Saarijärvensuon soidensuojelualue
- 8523/5, Oijärvi-Mursunjärvi lintuvesiensuojelualue
- 20/27-28, Pahkakuru-Porraslamminkangas
- 5/301, Särämäjärvi
- 9110/1, Säynäjäsuon soidensuojelualue

Jongunjoki ei ollut mukana vielä esiselvitysvaiheessa, joten sen osalta tehdään esiselvitystyö tarveselvityksen yhteydessä.

Tarveselvitystyötä ovat ohjanneet ja valvoneet Oulun tiepiirin tienpidon suunnittelusta Ismo Karhu, Salo lisäksi ja Kainuun kohteiden osalta Matti Linkola. Selvitys on tehty yhteistyössä alueellisten ympäristökeskusten, Metsähallituksen, kuntien, luonnon virkistyskäytön parissa toimivien yhdistysten ja matkailuyrittäjien kanssa, joiden edustajina työhön ovat osallistuneet:

Jouko Saastamoinen, Kainuun ympäristökeskus
 Maarit Vainio, Kainuun ympäristökeskus
 Tuukka Pahtamaa, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus
 Jouni Kosonen, Metsähallitus Luontopalvelut
 Sauli Parviainen, Metsähallitus Luontopalvelut
 Matti Vainio, Metsähallitus Luontopalvelut
 Jorma Kukonlehto, Haapaveden kaupunki
 Kalevi J. Klapuri, Hailuodon kunta
 Inkeri Neuvonen, Kajaanin kaupunki
 Markku Pesonen, Kuhmon matkailutoimisto
 Pekka Paaso, Kuivaniemen kunta

Erkki Pullinen, Suomussalmen kunta
 Raimo Varanka, Taivalkosken kunta
 Erkki Määttä, Kuivaniemen kunta, Oijärven kalastuskunta, Oijärven jakokunta
 Sami Timonen, Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys
 Ritva Okkonen, Humanpolis Rokua
 Hannele Lahdenmaa, Rokuan Kuntokeskus
 Tuomas Alasalmi, Rokuan Kuntokeskus

Selvitys on tehty Tielaitoksen Konsultoinnin Pohjois-Suomen yksikössä, jossa työstä on vastannut Päivi Jylänki. Idealuonnokset ovat laatineet suunnittelijat Pirkko Tanska, Timo Regina ja Juha Vikiö. Työn kuluessa asiantuntijoina ovat toimineet Ossi Martikainen ja Eerik Jarkko.

TARVESELVITYSKOhteet

SISÄLTÖ

1	AHMASJÄRVI JA ROKUA, UTAJÄRVI, MUHOS.....	5
1.1	HANKKEEN TAVOITTEET	5
1.2	HANKE-EHDOTUS	5
1.3	HANKKEEN PERUSTELUT	8
2	AINALI YM. LINTUVEDET, HAAPAVESI	10
2.1	HANKKEEN TAVOITTEET	10
2.2	HANKE-EHDOTUS	10
2.3	HANKKEEN PERUSTELUT	12
3	JONGUNJOKI, KUHMO	14
3.1	HANKKEEN TAVOITTEET	14
3.2	HANKE-EHDOTUS	14
3.3	HANKKEEN PERUSTELUT	17
4	KULUNTAJÄRVEN LINTUVESENSUOJELUALUE, KAJAANI.....	19
4.1	HANKKEEN TAVOITTEET	19
4.2	HANKE-EHDOTUS	19
4.3	HANKKEEN PERUSTELUT	21
5	LIMINGANLAHTI, LIMINKA, LUMIJOKI JA HAILUOTO.....	23
5.1	HANKKEEN TAVOITTEET	23
5.2	HANKE-EHDOTUS	23
5.3	HANKKEEN PERUSTELUT	25
6	LOSOSUO-SAARIJÄRVENSUON SOIDENSUOJELUALUE, SUOMUSSALMI.....	27
6.1	HANKKEEN TAVOITTEET	27
6.2	HANKE-EHDOTUS	27
6.3	HANKKEEN PERUSTELUT	30
7	OIJÄRVI-MURSUJÄRVI LINTUVESENSUOJELUALUE, KUIVANIEMI	32
7.1	HANKKEEN TAVOITTEET	32
7.2	HANKE-EHDOTUS	32
7.3	HANKKEEN PERUSTELUT	34
8	PAHKAKURU-PORRASLAMMINKANGAS, TAIVALKOSKI	37
8.1	HANKKEEN TAVOITTEET	37
8.2	HANKE-EHDOTUS	37
8.3	HANKKEEN PERUSTELUT	40
9	SÄRÄMÄJÄRVI, KAJAANI	42
9.1	HANKKEEN TAVOITTEET	42
9.2	HANKE-EHDOTUS	42
9.3	HANKKEEN PERUSTELUT	44
10	SÄYNÄJÄSUON SOIDENSUOJELUALUE, SUOMUSSALMI	45
10.1	HANKKEEN TAVOITTEET	45
10.2	HANKE-EHDOTUS	45
10.3	HANKKEEN PERUSTELUT	47
11	LIITTEET	48

1 AHMASJÄRVI JA ROKUA, UTAJÄRVI, MUHOS

1.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on Rokuan yleisopastuksen parantaminen. Tehtävänä on selvittää mahdollisuuksia järjestää opastus joko Ahmaksen infotaulun yhteyteen tai uudelle pysäköimisalueelle lähemmäksi Rokuaa.

1.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Paikallistien 18603 (18603/1/1600) varteen tien länsipuolelle hieman ennen Rokuan muodostuma-alueelle saapumista esitetään rakennettavaksi uusi molempia liikennesuuntia palveleva kaksiliittymäinen pysäköimisalue, johon voidaan sijoittaa Rokuan alueen opastusta.

- Tien ja pysäköimisalueen väliin rakennetaan noin 15-20 metriä leveä välialue.
- Pysäköimisalueella on tila kahdelle linja-autolle ja 5-7 henkilöautolle.
- Pysäköimisalueelle sijoitetaan helposti havaittavaan paikkaan infotaulu, johon tulee Rokuan alueen opastusta.
- Pysäköimisalueen yhteyteen sijoitetaan jäte- ja kierrätysasema, johon tulee 4 upotettavaa jäteastia.
- Aluetta on mahdollista käyttää moottorikelkkojen laskemiseen kuljetuskärryistä ja niiden kyytiin nostamiseen.
- Kulku metsäautotielle on pysäköimisalueen päästä.
- Moottorikelkkareitti kulkee alueen reunasta. Ennen tien ylitystä se ohjataan kulkemaan kohtisuoraan pysäköimisalueen liittymään, jolloin kelkat joutuvat vähentämään nopeutta ennen tien ylitystä.
- Uudelleen kasvitettavien alueiden verhoukseen käytetään turvetusta tai pohjakasvillisuuden siirtoa sekoitettuna humuskerrokseen ja pintamaahan. Olemassa olevaa puustoa säilytetään mahdollisimman paljon.
- Rokuan opastuspiste ja pysäköimisalue viitoitetaan paikallistieltä.

Maantien 8293 (8293/3/3350) varressa sijaitsevaa Ahmaksen opastuspisteeseen liittyvää pysäköimisaluetta esitetään parannettavaksi kevyesti.

- Liittymää parannetaan, pysäköimisalue tasoitetaan ja sorapinta uusitaan.
- Opastuspisteeseen järjestetään maantieltä viitoitus.

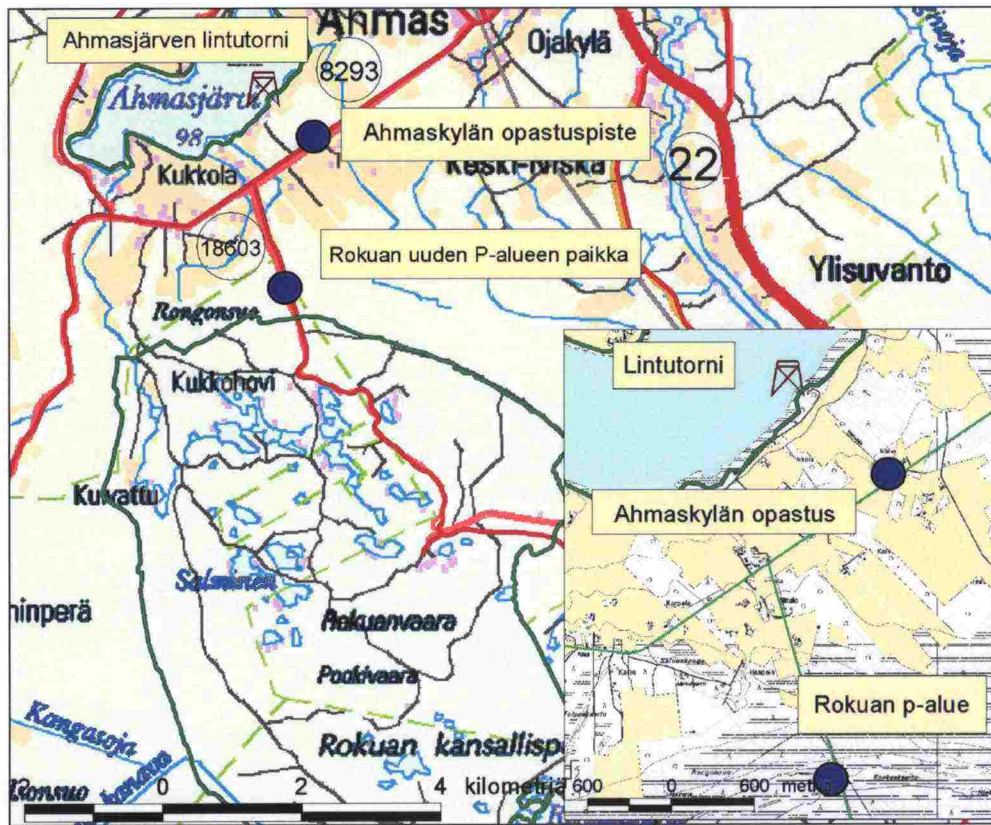
Kustannukset

- Uuden pysäköimisalueen rakentaminen 230 000 mk
- Ahmaksen opastuspisteen parantaminen 55 000 mk
(tr.ind. 154)

Vaikutukset

Opastuksen kehittäminen parantaa Rokuan virkistyskäyttömahdollisuuksia. Myös yksittäisten retkeilijöiden on helpompi löytää kohteille. Retkeilyn maastoon aiheuttamat vauriot vähenevät, kun pysäköimisalueelle sijoitetaan opastusta, joka ohjaa ottamaan huomioon herkän, kulutukselle alttiin, luonnon.

Kuva 1: Suunnittelualue

Kuva 2: Rokuan uusi pysäköimisalue on suunniteltu metsäautotien ja moottorikelkkauran läheisyyteen.

Kuva 3: Ahmaskylän opastuspiste ja sille johtava yksityistie.

Jatkotoimenpiteet

Rokuan pysäköimisalueen vastuujaoista on sovittu alustavasti, että Tiehallinto rakentaa varsinaisen pysäköimisalueen eli tekee maanrakennustyöt ja järjestää pysäköimisalueen viitoituksen. Alueen kunnat, Metsähallitus, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus sekä alueella toimivat yrittäjät ja yhteisöt vastaavat Rokuan alueen opastuksen järjestämisestä myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla. Alueen kunnat ja yhteisöt vastaavat pysäköimisalueen jätehuollosta ja varusteiden kunnossapidosta. Tiehallinto vastaa muusta kunnossapidosta.

Ympäristösertifikaatin toteuttaminen edellyttää alueen jätehuollon järjestämistä ekologisesti hyväksyttävällä tavalla, joten jätteet tulee lajitella myös alueelle sijoittuvalla pysäköimisalueella. Näin ollen jätteiden lajittelupiste kannattaa sijoittaa rakennettavalle pysäköimisalueelle. Vuonna 2001 toteutettavien jätehuoltojärjestelyjen vuoksi pysäköimisalue tulisi rakentaa mahdollisimman pian. Jos lajittelupiste toteutetaan ennen pysäköimisalueen rakentamista, sen sijoittelussa tulee ottaa huomioon mahdollinen pysäköimisalueen rakentaminen.

Ahmaksen opastuspisteen parantamistoimenpiteiden toteuttaminen jää alueellisten kehittämisprojektien tai kyläläisten tehtäväksi.

Rokuan alueen opastusta on lisäksi mahdollista järjestää valtatie 22 varrella sijaitsevilla pysäköimisalueilla.

1.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Utajärven ja Muhoksen kuntien alueella Ahmasjärven lintuveden kaakkoispuolella ja Rokuan muodostuman pohjoispuolella. Suunnittelualueella kulkevia yleisiä teitä ovat maantie 8293 Kylmäla-Ahmas ja Rokuan harjumuodostumaa halkova paikallistie 18603 Rokua-Nuojua.

Suunnittelutilanne

Rokualla on vuosina 1997-2000 ollut käynnissä laaja-alainen kehittämishanke, Rokua Strategia, jonka tavoitteena on ollut aikaansaada Rokuasta kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävä kokous-, kuntoutus- ja luontomatka-alue. Hankkeen yhteydessä on kehitetty mm. alueen retkeilypolkuverkostoa. Rokua Strategian jatkoksi on käynnistetty Humanpolis Rokua -hanke. Rokualle on myönnetty maantieteellisen alueen kattava ympäristösertifikaatti (EN ISO 14 001).

Suunnittelualueeseen kuuluvalla tieverkolla on laadittu seuraavat suunnitelmat, jotka eivät kuitenkaan ulotu suunniteltavan pysäköimisalueen kohdalle:

- Paikallistien 18602 ja 18603 liikenneturvallisuuden parantaminen, Kevyttiikenteenväylän rakentaminen, rakennussuunnitelma, Utajärven kunta, Rokua strategia, reitistöt 1999.
- Rokuan paikallistiesuunnitelma, Utajärven kunta 1978.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantie 8293 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualueen tieosalla 396 ajoneuvoa vuorokaudessa ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 401 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Paikallistie 18603 on myös yhdystie. Sen KVL on suunnittelualueen tieosalla 350 ja KKVL 437 ajoneuvoa. Tien alku- ja loppupäässä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h ja Rokuan muodostuma-alueella paikallinen nopeusrajoitus 60 km/h.

Tielaitoksen pysäköimisalueita ei ole Rokuan eikä Ahmasjärven alueella. Rokuan alueella pysäköintipaikkoja on mm. Rokuan kuntokeskuksen ja Rokuanhovin yhteydessä sekä kauempana paikallistiestä Keisarinkierroksen varressa Metsähallituksen pysäköimisalueita. Ahmasjärven lintutornin pysäköimisalue sijaitsee yksityistien päässä noin 600 metriä maantiestä.

Ahmasjärvelle tai sen rannalla olevalle lintutornille ei ole viitoitusta yleisiltä teiltä. Kyläläisten pystyttämä Ahmas-kylän opastuskartta on maantien 8293 tuntumassa sijaitsevalla sorapintaisella levennyksellä. Opastustauluun on merkitty myös lintutornin sijainti. Rokua on viitoitettu valtatieltä 22, edelleen maantieltä 8293, maantieltä 8792 Nuojuan ja Jylhämän suunnasta, maanteiltä 800 ja 8794 Veneheiton suunnasta ja maantieltä 8250 Kylmäla suunnasta. Rokuanhovin viitoituksen yhteydessä on myös kansallispuiston viitoitus Rokuan paikallistieltä.

Metsähallituksen järjestämä kansallispuiston opastus on Rokuanhovin piha-alueella. Opastusta on myös opastuskeskus Supan yhteydessä paikallistaiden 18602 ja 18603 liittymässä. Kohdeopastusta Rokuan retkeilypoluille on Kuntokeskuksen ja Rokuanhovin piha-alueilla olevissa opastustauluissa sekä kauempana yleisestä tiestä olevilla Metsähallituksen pysäköimisalueilla. Rokuan yleisopastus alueelle tultaessa puuttuu.

Suunnittelualueella ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

Maankäyttö ja ympäristö

Ahmasjärvi on melko tiiviisti asutuksen ja peltöjen ympäröimä valtakunnallisesti arvokas lintuvesi, joka kuuluu myös Natura-luonnonsuojelualue-ohjelmaan. Ahmaskyläläiset ovat rakentaneet lintutornin järven itärannalle Heteojan suulle. Lintutornin yhteyteen, rannan tuntumaan on rakennettu kota, puuvaja ja ulkokäymälä. Rokuan polkuverkosto ulottuu Ahmasjärven lintutornille.

Rokuan alueella on sekä jokamiehenoikeudella tapahtuvaan retkeilyyn tarkoitettua retkeilyaluetta että kansallispuistoa, joka on perustettu säilyttämään geologialtaan ja luonnoltaan erikoista Rokua-muodostumaa. Rokua on myös Natura-alueita. Keisarinkierros on 22 kilometriä pitkä, Rokuan parhaat paikat yhdistävä retkeilyreitti. Reitin varrella ovat Kirvesjärven ja Saarisen laavut sekä Pitkäjärven tulipaikka, jossa teltassa yöpyminen on sallittua. Kansallispuiston ulkopuolella Rokuanjärven rannalla on kota. Rokualla on loma-asutusta ja siellä toimii useita majoitus- ja matkailuyrittäjiä.

Ahmas ja Rokua muodostavat yhdessä maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen, joka sijoittuu kolmen maisemamaakunnan alueelle. Rokuan puoleinen osa suunnittelualueesta sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella (luokka I). Rokuan alue on merkitty seutukaavassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja.

2 AINALI YM. LINTUVEDET, HAAPAVESI

2.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on pysäköinnin järjestäminen Apajaojan suulle rakennettavan uuden lintutornin yhteyteen. Tavoitteena on myös parantaa Ainalin lintuvesikohteiden opastusta ja viitoitusta.

2.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Paikallistien 18323 (18323/1/7730) varten Apajaa ja Ainalia yhdistävän Apajaojan eteläpuolelle esitetään rakennettavaksi uusi virkistyskäyttöä palveleva pysäköimisalue.

- Pysäköimisalue toteutetaan kaksiliittymäisenä ja se palvelee molempia liikennesuuntia.
- Tien ja pysäköimisalueen väliin rakennetaan noin 15-20 metriä leveä välialue.
- Pysäköimisaluetta joudutaan pengertämään ja penkereen reunoja Apajaojan puolelta verhotaan kiviheitokkeella.
- Pysäköimisalue päällystetään kestopäällysteellä, jos lintutornille rakennetaan polku liikuntaesteisille.
- Pysäköimisalueella on tilaa kahdelle linja-autolle ja noin 10 henkilöautolle.
- Sillan kupeeseen olemassa olevan luiskan tuntumaan rakennetaan luiska veneiden laskua varten. Luiskan läheisyydessä on säilytystilaa veneenkuljetuskärryille.
- Apajaojan penkereelle sijoitetaan venepaikat poikittaisten tukkien päälle. Venepaikka pohjustetaan soralla.
- Pysäköimisalue varustetaan lintuvesien opastustaululla, jäteastialla ja pöytä-penkki-yhdistelmällä.
- Pysäköimisalueelta lähtee polku Ainalin rantaan, jonne rakennetaan lintutorni ja mahdollisesti kota tai laavu. Polku yhtyy mahdollisesti rakennettavaan Haapaveden lintuvedet yhdistävään retkeilypolkuun.
- Apajaojan pohjoispuolella, sillan kupeessa olevaa luiskaa voidaan edelleen käyttää veneiden vesille laskuun.
- Olemassa olevan Ainalin lintutornin viitoituksen parantamiseksi maantien 7970 varten asetetaan osoiteviitan ennakkomerkit ja pysäköimisalueen liittymään lintutorni-osoiteviitta, jos maanomistajien kanssa saadaan soveltua reitistä lintutornille.

Kustannukset

- Uuden pysäköimisalueen rakentaminen asfalttipintaisena 320 000 mk
  - Uuden pysäköimisalueen rakentaminen sorapintaisena 270 000 mk
  - Nykyisen lintutornin viitoitus 4000 mk
- (tr.ind. 154)

Vaikutukset

Lintuvesialueen virkistys- ja opetuskäyttömahdollisuudet paranevat pysäköintialueen rakentamisen ja opastuksen järjestämisen myötä. Liikenneturvallisuus paranee, kun metsästäjien ja kalastajien yms. autojen pysäköinti siirtyy uudelle pysäköimisalueelle.

Kuva 4: Suunnittelualue.

Jatkotoimenpiteet

Jos rahoitus saadaan järjestymään, Tiehallinto vastaa varsinaisen pysäköimisalueen rakentamisesta eli maanrakennustöistä. Haapaveden kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus vastaavat lintutornin ja muiden virkistyskäyttöön liittyvien varusteiden rakentamisesta ja opastuksen järjestämisestä. Haapaveden kaupunki vastaa jätehuollon järjestämisestä.

Vaikka pysäköimisalueelle ei löytyisi rahoitusta lähivuosina, lintutorni voidaan kuitenkin toteuttaa keväällä 2001. Lintutornin käyttäjät voivat pysäköidä autonsa sillan kupeessa oleville levikkeille. Lintutornille opastetaan paikallistietä puuviitoin.

Ainalin lintuvesikohteiden yleisopastusta voidaan järjestää nykyiselle maantielle 793 Haapaveden pohjoispuolelle Korkattivuoren liittymän läheisyyteen tien parantamisen yhteydessä rakennettavalle uudelle pysäköimisalueelle. Haapaveden eteläpuolella opastusta voidaan sijoittaa Kylpyläsaareen suunnitellun Jokiluonnon tiedotuskeskuksen yhteyteen. Opastusmateriaalia lisätään sitä mukaa kuin lintuvesille rakennetaan tarkkailupaikkoja, joille kulkemiseen on saatu maanomistajilta lupa. Yksittäiset lintutornit voidaan viitoittaa yleiseltä tieltä osoiteviitalla. Osoiteviittaa käytettäessä ajoneuvoilla pitää olla kääntymismahdollisuus osoiteviitan osoittamaan suuntaan yleisen tien ulkopuolelle ja siellä pysäköimismahdollisuus.

Kuva 5: Apajaojan rannoilla säilytetään nykyisin veneitä. Ojan suuhun suunnitellaan lintutornin rakentamista.

2.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Haapaveden kaupungin alueella useista järvistä ja lammista muodostuvan Ainalin lintuvesikokonaisuuden ympäristössä. Arvokaiden lintuvesien eteläpuolella kulkee maantie 793, Nivala-Haapavesi-Pulkkila, Ainalin ja Osmangin välissä maantie 7970, Tervakaarto-Karhukangas, sekä Ainalin ja Apajan välissä paikallistie 18323, Haapavesi-Pirnesjärvi, joka ylittää myös Ainalia ja Apajaa yhdistävän Apajaojan.

Suunnittelutilanne

Pyhäjokialueen kehittämissuunnitelmassa on osahankkeena luonto- ja virkistysreittipolkujen rakentaminen Haapaveden lintuvesille. Osahankkeesta ei ole vielä rahoituspäätöstä.

Suunnittelualan tieverkkoa koskevia suunnitelmia ovat:

- Kantatieselvitys välillä Ylivieska-Pulkkila, tarveselvitys, Oulun tiepiiri 1998.
- Pt 18323 parantaminen välillä Haapavesi-Salmenniemi, tiesuunnitelma, Keski-Pohjanmaan piiri 1987.
- Maantie N:O 799 (nykyisin 793) välillä Tervakaarto- Oulun piirin raja, Haapavesi, tiesuunnitelma, Keski-Pohjanmaan piiri.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantie 793 on toiminnalliselta luokaltaan seututie jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne vaihtelee Haapaveden keskusta-alueen tieosien 1845 ajoneuvosta Korkattivuoren alueen 791 ajoneuvoon ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, vaihtelee vastaavasti 2018-933 ajoneuvon välillä. Tieosuudella on pääasiassa voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Maantie 7970 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie jonka KVL on lintuvesiä lähimmillä tieosilla 267-354 ja KKVL 270-364 ajoneuvoa. Tieosuudella on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Paikallistie 18323 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka KVL on Apajaojan ylittävällä tieosalla 214 ja KKVL 245 ajoneuvoa. Tieosuudella on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Tielaitoksen pysäköimisalueita on Ainalin lintuvesialueella ainoastaan maantien 793 varressa. Olemassa olevat kaksi pysäköimisaluetta on esitetty Oulun tiepiirin Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa ja Ylivieska-Pulkkila kantatietarveselvityksessä korvattavaksi uudella lähemmäksi Korkattivuoren liittymää rakennettavalla alueella.

Lintuvesikohteille, esimerkiksi Ainalin olemassa olevalle lintutornille, ei ole viitoitusta yleiseltä tieltä.

Suunnittelualueella Apajaojan läheisyydessä ei ole tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana rekisteröityjä liikenneonnettomuuksia.

Maankäyttö ja ympäristö

Haapaveden pohjoispuolella sijaitsee kansainvälisestikin arvokas lintuvesikokonaisuus, joka koostuu yhdeksästä eri järvestä tai lammesta: Haapolampi, Kypärä, Apaja, Ainali, Osmanki, Litukka, Köyrylampi, Suojärvi ja Korkatti. Lintuvedet kuuluvat myös Natura-luonnonsuojelualueohjelmaan. Vaitiniemen kyläalue viljelyksineen on kulttuurihistoriallisesti arvokasta aluetta maantien 7970 varressa. Lintuvedet rantoineen on seutukaavassa merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja.

Vesistöaluetta käyttävät harrastukseensa metsästäjät, kalastajat ja lintuharrastajat. Lintutorni on ainoastaan Ainalilla, noin puolen tunnin kävelymatkan päässä maantieltä 7970. Lintutornille johtavan polun alkupäässä on Haapaveden kaupungin rakentama pysäköintipaikka, käymälä, kota ja jäteastia. Järvien läheisyydessä on Korkattivuoren luontopolku, jonne kulku on maantieltä 793. Luontopolun alkupisteessä on laavu, nuotiopaikka ja käymälä. Lintuvesien alueella kulkee myös merkittyjä moottorikelkkauria.

3 JONGUNJOKI, KUHMO

3.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää Jongunjoen vesiretkeilyreitien lähtö- ja päätepisteinä toimivien pysäköimisalueiden parantamistarve. Tavoitteena on myös parantaa retkeilyreittien opastusta.

3.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Jonkeri

Tielaitoksen nykyiselle pysäköimisalueelle maantien 524 (524/12/3600) varrella esitetään seuraavia toimenpiteitä:

- Jokirantaan lisätään katoksellinen pöytä-penkki-yhdistelmä
- Nuotiopaikka poistetaan, rapistuneet rakenteet puretaan.
- Tielaitoksen jäteastia poistetaan ja jätteet kerätään jatkossa Kuhmon kaupungin tuomalle jätelavalle.
- Alueelle pystytetään uusi infotaulu, johon voidaan sijoittaa Kuhmon kaupungin, Jongunjoen vesiretkeilyreitien sekä muiden retkeilyreittien opastusta.
- Sillan puoleista liittymää kavennetaan liikenteen jäsentämiseksi.
- Autojen pysäköintipaikat merkitään.
- Jokirantaan, sillan kupeeseen rakennetaan kanoottien lähtöpaikka.

Kuva 6: Tielaitoksen hallinnassa oleva Jonkerin pysäköimisalue Siltakosken rannalla.

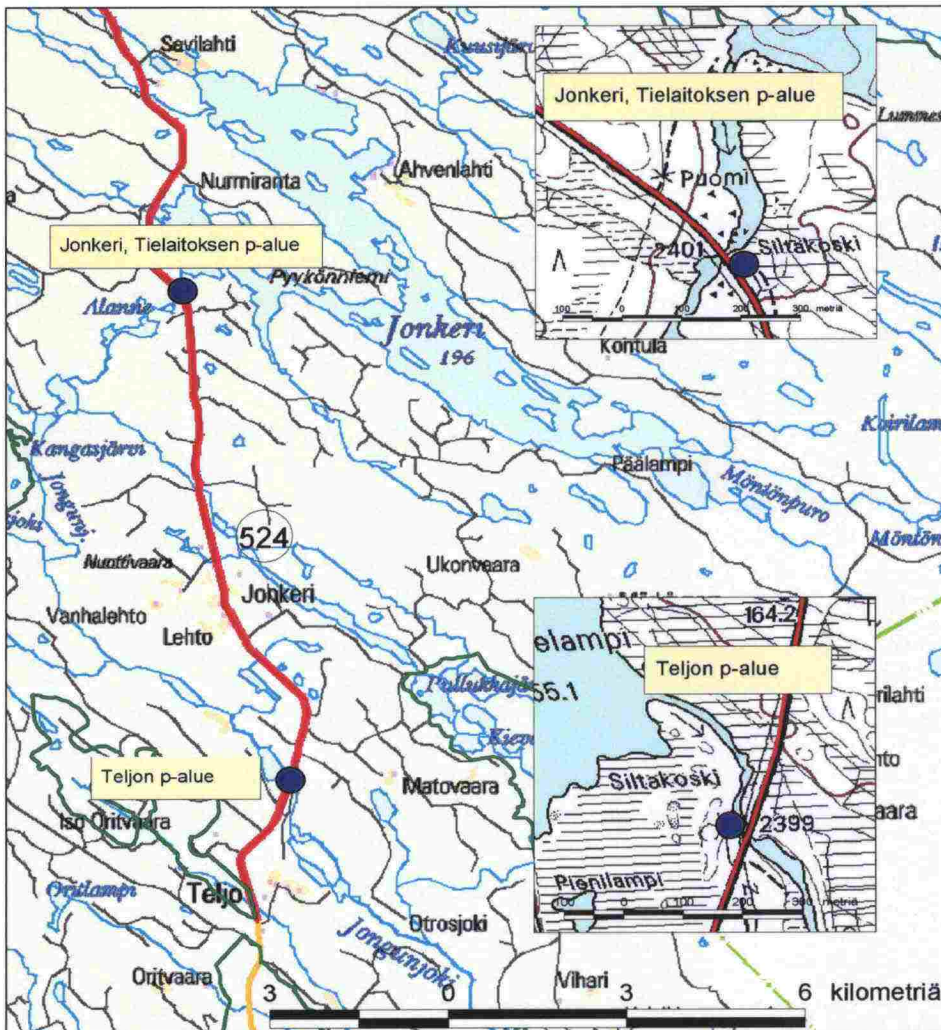
Teljo

Maantien 524 (524/10/2800) varteen nykyisen epävirallisen pysäköimisalueen paikalle tien länsipuolelle esitetään rakennettavaksi uusi pysäköimisalue, joka toimii vesiretkeily-, maastopyöräily- ja vaellusreitien lähtö- ja päätepisteenä.

- Pysäköimisalue toteutetaan sorapintaisena ja talvikunnossapitoa ei järjestetä.
- Nykyistä aluetta laajennetaan siten, että pysäköimisalueella on tilaa kahdelle linja-autolle sekä 12 henkilöauton pysäköintipaikkaa.
- Trailereille on kääntömahdollisuus ja tilapäinen pysähtymispaikka.
- Pysäköimisalue varustetaan kolmella pöytä-penkkiyhdistelmällä, katoksella, jätteastialla ja infotaululla, johon voidaan sijoittaa Karjalan kierroksen retkeilyreittien opastusta.
- Käymälä rakennetaan, jos jatkosuunnitteluvaiheessa saadaan sovittua kunnossapitovastuista.
- Nuotiopaikka poistetaan ja Hiidenportin laavu ja nuotiopaikka siirretään sen sijaan alemmaksi Jongunjoki-varteen.
- Jokirantaan rakennetaan kanoottien laskua varten luiska ja kelluva ”rantautumislaituri”. Luiskan rakenteen suunnittelussa otetaan huomioon penkereen suojaaminen eroosiolta.
- Pysäköimisalueen viitoitus järjestetään.
- Matkailuyrittäjät voivat käyttää lisäksi edelleen maantien itäpuolella olevaa aluetta kanoottien purkamiseen.
- Olemassa olevaa puustoa säilytetään mahdollisimman paljon.
- Molemmat pysäköimisalueet esitetään varustettavaksi alueiden nimikyllillä.
- Jongunjoen siltapaikat sekä Jonkerissa että Teljossa esitetään merkittäväksi sinisin Jongunjoki-viitoitin.

Kuva 7: Kanoottiretkeilijöiden käyttämä epävirallinen pysäköimisalue Teljossa

Kuva 8: Suunnittelualue

Kustannukset

- Jonkeri 80 000 mk
  - Teljo 220 000 mk
- (tr.ind. 154)

Vaikutukset

Jongunjoen virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat pysäköimisalueiden kohentamisen myötä. Teljon pysäköimisalueen laajentaminen ja toimintojen jäsentäminen lieventää alueella ilmenneitä ristiriitoja tienkäyttäjien ja retkeilijöiden välillä. Kohteiden opastus ja viitoitus lisää kohteiden saavutettavuutta ja turvallisuutta.

Jatkotoimenpiteet

Alustava toteutuksen vastuujako on sovittu seuraavasti: Tiehallinto rakentaa varsinaisen pysäköimisalueen, tekee maanrakennustyöt ja järjestää alueen viitoituksen. Kuhmon kaupunki osallistuu varusteiden hankkimiseen ja jäte-

huollon järjestämiseen jatkosuunnitteluvaiheessa tarkemmin sovittavalla tavalla. Metsähallitus vastaa Hiidenportin nuotiopaikan siirtämisestä ja huoltamisesta. Yrittäjien ja yhdistysten mahdollisuutta osallistua alueiden huoltoon selvitetään jatkosuunnittelun yhteydessä.

3.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Jongunjoki on Kuhmon eteläosasta lähtevä ja Lieksan puolelle jatkuva jokivesistö, joka on suosittu vesiretkeilyreitti. Jongunjoki virtaa maantien 524, Kuhmo-Lieksa, alitse sen itäpuolelta länsipuolelle ensimmäisen kerran yläjuoksulla Jonkeri-järven läheisyydessä ja toisen kerran noin 15 kilometriä etelämpänä Teljossa länsipuolelta itäpuolelle.

Suunnittelutilanne

Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 Jongunjoella maantien 524 varressa sijaitseva Tielaitoksen pysäköimisalue on esitetty säilytettäväksi. Yleisten teiden kuormausalueverkosto –selvityksessä vuonna 2000 on tullut esille puutavara-alueen tarve Lieksan ja Kuhmon rajan läheisyyteen.

Suunnittelualueutta koskevia muita suunnitelmia ja hankkeita ovat:

- Karjalan kierros –projekti, Lieksan matkailu Oy
- Lieksan-Rastinjärven maantien n:o 524 parantaminen välillä Pohjois-Karjalan piirin raja – Sivakka, tiesuunnitelma, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri 1979.
- Lieksan – Rastinjärven maantien parantaminen Teljonvaaran kohdalla, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri 1970.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantie 524 on toiminnalliselta luokaltaan seututie, jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualueen tieosalla 101 ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 193 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Kanoottireitin alkupäässä Siltakosken varressa on Tielaitoksen pysäköimisalue, jota hyödyntäen tapahtuu kanoottien vesillelasku. Aluetta kutsutaan Jonkeriksi. Pysäköimisalueen varusteena ovat pöytä-penkki-yhdistelmä, rapistunut nuotiopaikka, kuntoiluvälineet, upotettu jäteastia, Kuhmon kaupungin jätekontti ja WC. Retkeilyreitien opastus on WC:n seinässä ja Kuhmon kaupungin opastus erillisenä tauluna. Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 alueelle on esitetty rakennettavaksi uusi katos ja pöytä-penkki-yhdistelmä. Kanoottireitin varrella, etelämpänä maantien 524 varressa, on Tielaitoksen haltuun ottamalla maalla sijaitseva pysäköimisalue, joka ei kuitenkaan ole virallinen pysäköimisalue. Teljoksi kutsutun alueen varusteina ovat katoksellinen pöytä-penkkiyhdistelmä, nuotiopaikka, käymälä, maanpäällinen jäteastia ja infotaulu, jossa on retkeilyreittien opastusta.

Jonkerin pysäköimisalue on viitoitettu pysäköimisalueen ennakkomerkillä ja WC-lisäkilvellä 500 metriä ennen aluetta sen etelä- ja pohjoispuolella. Pysäköimisalueen liittymän kohdalla on myös pysäköimisaluemerkki. Pysäköimisalueella on tyydyttäväkuntoinen Kuhmon kaupungin opastuskartta. Opastuskartan ennakkomerkki sijaitsee 500 metriä pysäköimisalueesta etelään.

Maantien 524 eteläosassa ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisenä viitenä vuotena.

Maankäyttö ja ympäristö

Jongunjoki on eteläisessä Kuhmossa sijaitseva vesiretkeilykäytössä oleva jokivesistö, joka kulkee kahdessa kohdin maantien 524 alitse. Kanoottireitin luonteva lähtöpaikka alkukesän runsasvetiseen aikaan on Jonkeri tien ja joen pohjoisessa risteämäkohdassa Jonkerijärven ja Alannejärven välillä. Retkeily voidaan lopettaa noin 15 kilometriä etelämpänä vesistön kohdalla uudelleen maantien 524 Raatelammen kohdalla Teljossa, joka myöhemmin kesällä vähävetiseen aikaan on retkien lähtöpaikkana.

Jongunjoki on suosittu kanoottiretkeilyreitti, jota myös luontomatkailuyrittäjät käyttävät järjestäessään ohjelmapalveluita. Karjalan kierros –retkeilyreittiin kuuluva Karhunpolku, joka on sekä vaellus- että maastopyöräilyreitti päättyy Kuhmon puolelle Teljon pysäköimisalueelle. Suunnitelmissa on kehittää polkureitistöä ja jatkaa polkua Teljosta Jonkeriin. Metsähallitus ja Kuhmon kaupunki ovat toimittaneet pysäköimisalueille polttopuita. Teljon epävirallisella pysäköimisalueella on ollut ristiriitoja tienkäyttäjien ja retkeilijöiden välillä, koska pienehkö alue on molempien käyttäjäryhmien suosiossa. Myös jätettä kertyy enemmän kuin pieni jäteastia pystyy vetämään.

Jongunjoki sivuaa Jonkerinsalon luonnonsuojelualuetta ja kulkee alueen laajennusosan, Louhipuron, lävitse. Etelämpänä, hieman kauempana vesistöstä, ovat Eeronvaaran ja Matovaaran vanhojen metsien suojelualueet. Alueen luonnonsuojelukohteet ovat myös Natura-alueita. Pysäköimisalueiden läheisyydessä ei ole suojelualueita.

4 KULUNTAJÄRVEN LINTUVESIENSUOJELUALUE, KAJAANI

4.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää mahdollisuutta rakentaa pysäköimisalue samalle puolelle yleistä tietä kuin lintutorni. Jos sellaista mahdollisuutta ei ole, selvitetään tarvittavat toimenpiteet liikenneturvallisuuden ja opastuksen parantamiseksi nykyistä pysäköimisaluetta käytettäessä.

4.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Paikallistien 19053 (19053/1/2280) länsipuolella sijaitseva Kuluntajärven lintutornin pysäköimisalue säilytetään nykyisellä paikallaan. Pysäköimisalueelle on kulku kaavatien kautta.

- Pysäköimisalueelle opastetaan paikallistieltä Lintutorni-osoiteviitalla, jossa on lisäksi pysäköimisaluetunnus. Nykyinen Lintutorni-osoiteviitta poistetaan ns. "vanhan kaupan liittymän" kohdalta.
- Pysäköimisalueelle sijoitetaan lintuveden opastuskartta, josta selviää lintutornille johtavan polun sijainti. Polku viitoitetaan Metsähallituksen ulkoilualuemerkein.
- Polun alkupään sijainti muutetaan kulkemaan lähtien pysäköimisalueen päästä ja jatkuen toisella puolella paikallistietä "vanhan kaupan" pohjoispuolella sähkölinjan kohdalla.

Kustannukset

- 35 000 mk (tr.ind. 154)

Vaikutukset

Läheisten omakotitalojen piha-alueet rauhoittuvat lintutornin polun siirtyessä pois talojen välistä. Kohteen virkistyskäyttömahdollisuus ja saavutettavuus paranevat opastuksen ja viitoituksen ansiosta. Reitin epäselvyydestä johtuva harhaileva liikkuminen vähenee, mikä voi osittain parantaa myös liikenneturvallisuutta alueella.

Jatkotoimenpiteet

Metsähallitus huolehtii toimenpiteiden toteuttamisesta.

Kuva 9: Suunnittelualue

Kuva 10: Kuluntajärven lintutornille johtava polku viitoitetaan lähtemään uudesta paikasta pysäköimisalueen päästä.

4.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Kajaanin kaupungin koillispuolella sijaitsevan Kuluntajärven lintuveden länsipuolella. Kuluntajärven luoteiskulmassa on lintutorni, jolle kulku on Hannusrannan paikallistieltä, 19053.

Suunnittelutilanne

Kajaanin kaupunki on laatimassa osayleiskaavaa, joka koskee myös suunnittelualuetta.

Suunnittelualan paikallistietä koskevia suunnitelmia ovat:

- Pt 19053 parantaminen välillä Vt 5 – Salmijärvi, Kajaani, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri, 1988.
- Hannusrannan pt:n 19053 parantaminen välillä Matinmäki – Torvela, Kajaani, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri, 1987.
- Hannusrannan pt:n 19053 parantaminen välillä Matinmäki – Salmijärvi Kajaani, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri, 1983.
- Pt 19053 Hannusranta parantaminen välillä vt 5 – Salmijärven th, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri, 1976.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Paikallistie 19053 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualan tieosalla 644 ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 748 ajoneuvoa. Tieosuudella on voimassa 60 km/h nopeusrajoitus.

Kuluntajärven lintutornin läheisyydessä paikallistieellä 19053 ei ole Tielaitoksen pysäköimisalueita. Kuluntajärven lintutornin pysäköimisalue on vastakkaisella puolella paikallistietä 19053 kuin lintutorni. Pysäköimisalueelle kuljetaan paikallistieltä kääntyvän kaavatien kautta. Pysäköimisalueen liittymä on huonokulkuinen ja pysäköimisalue kapea hiekkakenttä.

Kuluntajärven lintutornille on osoiteviitta ulkoilualuetunnuksin paikallistieltä 19053. Toisella puolella paikallistietä sijaitsevalle pysäköimisalueelle ei ole viitoitusta, mutta alueella puuston kätöksässä on pysäköintipaikkamerkki.

Kuluntajärven lintutornin pysäköimisalueen sijaitessa paikallistien toisella puolella voi aiheutua vaaratilanteita linturetkelijöiden, erityisesti lasten, ylittäessä tietä matkalla pysäköintialueelta lintutornille. Viimeisen viiden vuoden aikana ei ole sattunut rekisteröityjä liikenneonnettomuuksia lintutornin pysäköimisalueen kohdalla.

Maankäyttö ja ympäristö

Kuluntajärvi on valtakunnallisesti arvokas lintuvesikohde, joka on myös Natura-alueita. Järven luoteispäähän on rakennettu lintutorni, jonne johtavat pitkospuut. Lintutornille johtavan pitkospolun alkupäässä on kohteen opastustaulu. Paikallistieltä 19053 pitkospolulle kuljetaan ns. vanhan kaupan liit-

tymästä entisen kaupparakennuksen ja omakotitaloalueen välistä. Lintuvesi-
alue on Metsähallituksen hallinnassa.

Paikallistie 19053 sekä nykyinen ja suunnitellut pysäköimisalueet sijaitsevat
tärkeällä pohjavesialueella.

5 LIMINGANLAHTI, LIMINKA, LUMIJOKI JA HAILUOTO

5.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää lintujen tarkkailuun soveltuvan pysäköimisalueen tarve maantiellä 813 Limingassa. Tavoitteena on myös parantaa Hailuodon luontokohteiden yleisopastusta. Hankkeen yhteydessä selvitetään Pölläntien pysäköimisalueen ja Ranta-Sumpun pysäköimisalueiden tarve retkeilykäytön kannalta.

5.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Oulunsalon Riutunkariin, lauttarannan pysäköimisalueelle (816/3/7890) järjestetään yleisopastus Hailuodon luontokohteille. Nykyinen Hailuodon kunnan opastustaulu siirretään kahvilarakennuksen seinästä uuden opastustaulun yhteyteen. Lisäksi luontokohteiden opastusta voidaan sijoittaa Hailuodon lautan matkustamoon myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla.

Pölläntien (8162/1/3918) ja Ranta-Sumpun (18675/1/1032) pysäköimisalueilla Hailuodossa ei ole käyttötarvetta linturetkeilyn tai muun virkistyskäytön kannalta, joten ne voidaan poistaa Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Limingassa maantien 813 varressa ei ole selkeästi määriteltävissä yhtä kiinteää paikkaa, jossa olisi tarve rakentaa pysäköimisalue lintujen tarkkailuun.

Kustannukset

- Opastustaulu ja betonikiveys 60 000 mk (tr.ind. 147)

Opastustaulun kustannukset riippuvat opastustaulun koosta ja laadusta. Opastusmateriaalin laatimisesta aiheutuvia kustannuksia ei ole arvioitu.

Vaikutukset

Opastuksen kehittäminen parantaa Hailuodon luontokohteiden virkistyskäyttömahdollisuutta.

Kuva 11: Suunnittelualue

Kuva 12: Riutunkarin lauttarantaan sijoitettavaa Hailuodon opastusta on aikaa tutkia lautta odotellessa.

Jatkotoimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus ja Hailuodon kunta vastaavat luontokohteiden ja kunnan opastusmateriaalin tuottamisesta. Opastustaulun jatko-suunnittelussa ja rakenteiden valinnassa tulee ottaa huomioon alueen tuulo-olosuhteet sekä taulun sopivuus ympäristöön ja maisemaan. Opastuksen järjestäminen esitetään kytkettäväksi Hailuodon Life-hankkeeseen. Riutunkariin voitaisiin jatkossa pystyttää myös erillinen taulu Hailuodon yrittäjien mainoksia varten.

5.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Limingan, Lumijoen, Hailuodon ja Oulunsalon kuntien alueella. Limingassa ja Lumijoella lintuvesien läheisyydessä kulkee maantie 813, Pattijoki-Liminka, sekä Oulunsalossa ja Hailuodossa maantie 816, Kempele-Hailuoto. Hailuodossa ovat yleisiä teitä lisäksi maantie 8162, Hailuoto-Pöllä ja paikallistiet 18674, Ulkokarvo ja 18675, Sumpu.

Hankkeeseen liittyvät muut suunnitelmat ja päätökset

Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 on Hailuodon pysäköimisalueista esitetty poistettavaksi Pölläntien alue maantiellä 8162 ja Ranta-Sumpun alue paikallistiellä 18675.

Suunnittelualuetta koskevia muita suunnitelmia:

- M816 kevyen liikenteen väylä välillä Ailasto-Isonkylän kirkkotie, tiesuunnitelma, Oulun tiepiiri 2000-
- Maantien 813 kevytliikenneväylä välillä Lumijoki-Liminka, tiesuunnitelma, Oulun tiepiiri 1998.
- Maantie 816 Hailuodon kevyen liikenteen olosuhteet, tarveselvitys, Oulun tiepiiri 1998.
- Oulun kaupunkiseudun virkistys- ja vapaa-ajan alueiden suunnitelma (VIVA) 1998, jossa on ehdotettu mm. yhtenäisen kevytliikenneväylän rakentamista Oulusta Marjaniemeen sekä moottorikelkkaura- ja hiihtolatuverkostoja.
- Hailuodon lauttaväylän ja laituriin rakentaminen, Riutunkarin laituri-alueen muutos, Oulun tiepiiri 1989
- Oulunsalo-Hailuoto maantien 816 parantaminen välillä Oulunsalo-Riutunkari esisuunnitelma, Oulun tiepiiri 1989

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantiet 813 ja 816 ovat toiminnalliselta luokaltaan seututeitä. Maantien 813 KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualan teiosilla 1375-2100 ja KKV, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, 1248-2247. Nopeusrajoitus on Lumijoen taajamassa 40-50 km/h, taajaman molemmin puolin 60 km/h ja muuten 80 km/h.

Maantien 816 KVL on suunnittelualueella Riutunkarin lauttarannan kohdalla 711 ajoneuvoa ja KKVL 1188 ajoneuvoa. Hailuodossa KVL on enimmillään 911 ajoneuvoa vuorokaudessa ja KKVL 1247 ajoneuvoa. Lauttarannoissa nopeusrajoitus on 50 km/h ja Hailuodon kirkonkylän alueella 50-60 km/h, muuten 80 km/h.

Maantie 8162 on yhdystie, jolla KVL on 226 ajoneuvoa ja KKVL 297 ajoneuvoa. Nopeusrajoitus on 60 km/h. Paikallistie 18675 on yhdystie, jossa KVL on 152 ajoneuvoa sekä KKVL 305 ajoneuvoa. Nopeusrajoitus on 50 km/h.

Hailuodossa on Tielaitoksen pysäköimisalueita Huikun lauttarannassa, Marjaniemessä, Ranta-Sumpussa ja Pöllänlahden tuntumassa. Pysäköimisalue on myös lauttarannassa Oulunsalon Riutunkarissa.

Maantien 813 varressa olevilla pelloilla levähtävät hanhet ja joutsenet, mikä aiheuttaa ohiajajien autojen vauhdin hidastumista ja jopa pysähtymisiä. Tiellä ei ole kuitenkaan selkeästi määriteltävissä yhtä kiinteää paikkaa, jossa olisi tarve rakentaa pysäköimisalue lintujen tarkkailuun. Lintujen tarkkailualueiden läheisyydessä sijaitsevilla tieosilla on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana 10 yksittäistä onnettomuutta, joista 2 on aiheuttanut loukkaantumisen.

Maankäyttö ja ympäristö

Liminganlahti ja Hailuodon ranta-alueet ovat kansainvälisestikin arvokkaita lintuvesiä. Alue on matalaa ja avointa maankohoamisrannikkoa. Molempien alueiden vesi- ja rantalinnusto on hyvin monipuolista ja joukossa on myös harvinaisuuksia. Paitsi pesimisalueena, alueella on merkitystä muutonaikaisena levähdyspaikkana. Kasvillisuudessa on arvokkaita ns. ruijanesikkoryhmään kuuluvia lajeja.

Limingan rantaniityt sijaitsevat valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Maantie 813 kulkee Limingassa ja Lumijoella vanhoista rakennuksista ja viljelysmaista muodostuvien kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden halki. Hailuodossa on useita luonnonsuojeluohjelmien kohteita ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Koko saari on valtakunnallisesti arvokas maisemanähtävyys.

Lintuvesialueilla on useita kohteita, joihin on rakennettu hyvät puitteet lintujen tarkkailuun ja muuhun retkeilyyn. Lintutornit pitkospolkuineen, tulentekopaikkoineen ja käymälöineen sijaitsevat Limingan Virkkulassa sekä Lumijoen Puhkiavanperällä ja Sannanlahdella. Hailuodossa on Kirkkosalmen tornin lisäksi vähemmän varusteltuja tarkkailupaikkoja. Tornit sijaitsevat yleensä hieman kauempana yleisistä teistä. Limingan Virkkulassa on lisäksi opastuskeskus majoitus- ja ravitsemuspalveluineen.

Lintuvesialueilla harrastetaan myös metsästystä, kalastusta ja tehdään tutkimusta. Alueella toimii lisäksi luontomatkailuun erikoistuneita matkailuyrittäjiä.

Lumijoen rantaosayleiskaava, joka käsittää Liminganlahden ranta-alueet, on vahvistettavana Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Seutukaavassa Liminganlahden rantapellot on merkitty maatalousalueeksi ja Limingan luontokeskus matkailupalvelujen alueeksi.

6 LOSOSUO-SAARIJÄRVENSUON SOIDENSUOJELUALUE, SUOMUSSALMI

6.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää Lososuon retkipolun lähtöpisteessä maantien 9124 varressa sijaitsevan pysäköimisalueen parantamismahdollisuutta ja uuden pysäköimisalueen toteuttamismahdollisuuksia paikallistielle 19311 Itärajan retkeilyreitille varten.

6.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Lososuo eteläinen

Maantien 9124 (9124/3/2060) varressa Lososuon retkeilypolun lähtöpisteessä sijaitsevan pysäköimisalueen paikalle esitetään rakennettavaksi uusi molempia liikennesuuntia palveleva kaksiliittymäinen pysäköimisalue.

- Pysäköimisalueen ja tien väliin jää noin 15-20 metriä leveä välialue.
- Pysäköimisalue toteutetaan sorapintaisena.
- Pysäköimisalueelle tulee pysäköintipaikka kahdelle linja-autolle ja 6 henkilöautolle.
- Pysäköimisalue varustetaan jäteastialla, kompostoivalla käymälällä ja infotaululla, jossa on opastus suoalueelle ja Itärajan retkeilyreitille.
- Alueen reunaan on mahdollista rakentaa nuotiopaikka.

Lososuo pohjoinen, vaihtoehto A

Paikallistien 19311 (19311/2/7100) varten tien eteläpuolelle esitetään rakennettavaksi molempia liikennesuuntia palveleva pysäköimisalue.

- Pysäköimisalue rakennetaan kaksiliittymäisenä ja sorapintaisena.
- Pysäköimisalueen ja tien väliin jätetään noin 10 metriä leveä välialue.
- Pysäköimisalueella on viisi paikkaa henkilöautoille sekä kääntymis- ja pysäköimismahdollisuus kahdelle linja-autolle.
- Pysäköimisalueen reunaan sijoitetaan Kalevalapuiston ja Itärajan retkeilyreitille infotaulu ja alue varustetaan kompostoivalla käymälällä.
- Retkeilypolun ja pysäköimisalueen väliselle alueelle on mahdollista sijoittaa pöytä-penkki -yhdistelmä ja nuotiopaikka.

Lososuo pohjoinen, vaihtoehdot B1 ja B2

Paikallistien 19311 (19311/2/7470) varten vanhalle maanottopaikalle esitetään rakennettavaksi pysäköimisalue. Pysäköimisalue sijoittuu molemmiin puolin tietä.

- Tien toiselle puolelle rakennetaan pysäköintitilat 6-7 henkilöautolle.
- Tien toiselle puolelle rakennetaan kääntymis- ja pysähtymispaikka kahdelle linja-autolle.
- Pysäköimisalue toteutetaan sorapintaisena.
- Vähimmäisvarustuksena pysäköimisalueelle tulee infotaulu ja kompostoiva käymälä.
- Pysäköimisalue on mahdollista varustaa katoksella, pöytä-penkki -yhdistelmällä ja nuotiopaikalla.

Kuva 13: Suunnittelualue

Kuva 14: Jos Malahviantien varteen rakennetaan uusi pysäköimisalue, hiekkamontun maisemointi hoituu samalla.

Kuva 15: Lososuo retkeilypolku lähtee maantien 9124 varresta.

Vaihtoehtojen B1 ja B2 eroavaisuudet

- Vaihtoehdossa B1 henkilöautojen pysäköintitilat ovat tien eteläpuolella ja tila linja-autoille tien pohjoispuolella. Vaihtoehdossa B2 alueet sijoittuvat päinvastoin eli henkilöautopaikotus tien pohjoispuolelle ja linja-autopaikotus tien eteläpuolelle.
- Vaihtoehdossa B2 pääsy jokirantaan on helpompi järjestää.

Kaikissa vaihtoehdoissa uudelleen kasvitettavien alueiden verhoukseen käytetään turvetusta tai pohjakasvillisuuden siirtoa sekoitettuna humuskerrokseen ja pintamaahan. Olemassa olevaa puustoa säilytetään mahdollisimman paljon. Pysäköimisalueilla ei ole talvikunnossapitoa.

Kustannukset

- Lososuo eteläinen 160 000 mk
  - Lososuo pohjoinen A 140 000 mk
  - Lososuo pohjoinen B1 110 000 mk
  - Lososuo pohjoinen B2 105 000 mk
- (tr.ind. 154)

Vaikutukset

Suoalueiden virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat.

Jatkotoimenpiteet

Tiehallinto vastaa alueiden rakentamisesta ja viitoituksesta yleisiltä teiltä. Metsähallitus vastaa mahdollisesta palveluvarustuksesta ja opastuksen järjestämisestä. Suomussalmen kunta vastaa jätehuollosta eteläisellä alueella Kuivajärven jätekuljetusten yhteydessä jatkosuunnittelussa tarkemmin soveltavalla tavalla. Pohjoisen alueen jätehuollosta sovitaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Eteläisen pysäköimisalueen parantaminen on kiireellisempi ja se toteutetaan mahdollisimman nopeasti. Pohjoisen pysäköimisalueen toteuttaminen määräytyy Kalevalapuiston kehittämisen ja käytön lisääntymisen perusteella.

Jatkosuunnitteluvaiheessa puiden paikat mitataan tarkasti ja ideasuunnitelmia sovelletaan siten, että puustoa säilyy mahdollisimman paljon.

6.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Suomussalmen kunnassa. Maantie 9124, Saarivaa-ra – Kuivajärvi, kulkee Lososuo-Saarijärvensuon eteläpuolella ja paikallistie 19311, Vuokki – Malahvia, suoalueen pohjoispuolella.

Suunnittelutilanne

Suunnittelualueelta ei ole olemassa vanhoja tiesuunnitelmia. Suunnittelualueella sijaitseville suojelualueille ollaan laatimassa hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantie 9124 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualueen tieosalla 76 ja KKV, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 96 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Paikallistie 19311 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka KVL on suunnittelualueen tieosalla 59 ja KKV on 74 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Tielaitoksen pysäköimisalueita ei ole maantien 9124 eikä paikallistien 19311 varressa. Maantien 9124 varressa on Metsähallituksen pysäköimisalue retkeilypolun lähtöpisteessä. Pysäköimisalueella on varusteena jäteastia ja tyhjä taulu opastuskarttaa varten.

Suoalueelle ei ole opastusta eikä viitoitusta kauempaa yleisiltä teiltä. Retkeilypolun lähtöpisteessä, maantien varressa on puiset viitat, jotka osoittavat välimatkan mm. Kirnulamille ja Ylivuokkiin. Maantien suuntaan on puinen viitta Domnan pirtille. Lososuon retkeilypolun lähtöpisteestä puuttuu kohteen opastuskartta.

Suoalueen tuntumassa ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

Maankäyttö ja ympäristö

Lososuo-Saarijärvensuo on valtakunnallisen soidensuojeluohjelman kohde ja Natura-alue. Se kuuluu myös valmisteilla olevaan Kalevalapuistoon: useista itärajalalla sijaitsevista luonnonsuojelualueista muodostuvaan kokonaisuuteen. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevaan Kalevalapuistoon kuuluvaan Murhisaloon ollaan perustamassa luonnonsuojelulain mukaista

maisema-alueita. Kalevalapuiston läpi kulkee Itärajan retkeilyreitti, jonka osa on myös suolle maantieltä 9124 lähtevä retkeilypolku. Polku johtaa Kirnulin laavulle, mutta retkeilyreitti jatkuu myös edelleen pohjoiseen suoalueen ulkopuolelle, jossa se risteää paikallistien 19311 kanssa. Retkeilyreitillä on laavuja ja tulipaikkoja.

7 OIJÄRVI-MURSUNJÄRVI LINTUVESIENSUOJELUALUE, KUIVANIEMI

7.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää säilytettävän pysäköimisalueen parantamismahdollisuudet tai vaihtoehtoisesti uuden alueen rakentaminen Oijärven pengertien läheisyyteen. Tavoitteena on parantaa myös valtakunnallisesti arvokkaan lintuvesikohteen opastusta.

7.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Maantien 8523 (8523/5/2880) Yli-Olhava - Oijärvi varteen esitetään rakennettavaksi uusi pysäköimisalue Oijärven puolelle.

- Pysäköimisalueelle tulee pysäköintipaikka 5 henkilöautolle ja alueen reunassa mahtuu pysäköimään veneenkuljetusperäkärryn kanssa.
- Pysäköimisalue varustetaan pöytäpenkki-ryhmällä.
- Pysäköimisalueelle järjestetään lintuvesikohtaiden opastus.
- Veneiden laskua varten rakennetaan betoniluiska pysäköimisalueelta järveen.
- Pysäköimisalueen viitoitus järjestetään.
- Penkereet suojataan tulvavaikutusta vastaan kiviheitokeverhouksella.
- Ranta-alueelle rakennetaan pitkospuita, grillikatot sekä lintulava lintujen tarkkailua varten.
- Pysäköimisalue varustetaan jäteastialla, jos jätehuollon hoitamiseksi saadaan luotua alueelle toimiva kokonaisratkaisu.

Lisäksi voidaan toteuttaa:

- Rakennetaan lintutorni Kaitaniemeen. Lintutornin suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus.
- Kuivaniemen kunta ja paikallinen jakokunta rakentavat Oijärven puolelle venesataman.
- Oijärven puolella oleva uimaranta kunnostetaan Kuivaniemen kunnan ja paikallisen jakokunnan toimesta.

Kustannukset

- Pysäköimisalue 210 000 mk (tr.ind. 147)

Kustannuksissa ei ole otettu huomioon lintutorneja, pitkospuita, venesataman rakentamista eikä uimarannan kunnostamista.

Vaikutukset

Pysäköimisolosuhteiden kehittäminen parantaa ja tekee monipuolisemmaksi lintuvesien virkistyskäyttömahdollisuuksia. Kun pysäköimisalue rakennetaan Oijärven puolelle, lintuveden arvokkaammat osat tien eteläpuolella rauhoit-

tuvat pysäköintiliikenteen siirtyessä kauemmaksi. Pysäköimisalueen pengertämisellä ei ole vaikutusta Kivijoen tulvaolosuhteisiin.

Jatkotoimenpiteet

Pysäköimisalueen toteutus liitetään Kivijoen tulvasuojeluhankkeeseen ja mahdolliseen Oijärven kunnostushankkeeseen, jos nämä toteutuvat. Muutoin hanke voidaan toteuttaa myös erillisenä.

Nykyisten pysäköimisalueiden säilyttämisestä tehdään päätös myöhemmässä suunnitteluvaiheessa. Eteläisellä pysäköimisalueella olisi käyttöä edelleenkin virkistystoimintojen yhteydessä. Jätehuoltokysymys ja polttopuuhoolto ratkaistaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kuva 16: Suunnittelualue.

Kuva 17: Uusi pysäköimisalue on suunniteltu Oijärven puolelle, jossa on nykyisinkin epävirallinen pysäköimisalue.

7.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Kuivaniemen kunnassa Oijärvellä. Maantie 8523, Yli-Olhava-Oijärvi, kulkee Oijärven ja Mursunjärven yhdistävän salmen poikki penkereellä. Penkereen jatkeena on vuonna 1959 rakennettu Oijärven vesistösilta. Tien kaakkoispuolelle jäävät Mursunjärvi, Matilanjärvi, Lammasjärvi ja Lamminperä muodostavat arvokkaan lintuvesikohteen.

Suunnittelutilanne

Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 Oijärven puolella oleva läntinen pysäköimisalue on esitetty poistettavaksi. Itäinen Mursunjärven puoleinen alue on esitetty parannettavaksi tai uudelleen rakennettavaksi.

Suunnittelualueita koskevia muita suunnitelmia ja päätöksiä ovat:

- Kivijoen alaosan tulvasuojeluhanke on ollut vireillä Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen, Kuivaniemen kunnan ja Tielaitoksen yhteistyönä vuodesta 2000 lähtien.
- Oijärven vedennosto- ja kunnostushanke on vesioikeuskäsittelyssä, johon sitä on valmisteltu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa.
- Oulun tiepiirin tarveselvityksessä Tieympäristön tilan parantaminen, luontokohteet 1997 käsiteltiin myös Oijärven tiepenkereen ja sillan vaikutuksia.

- Ympäristöministeriön lausunto 1/574/96; Oijärven kunnostus, TNRO 384 Ouv 1:1, Kuivaniemi
- Maantien 8523 tasauksen alentaminen Oijärven tulva-alueen kohdilla, Oulun tiepiiri 1993
- Oijärven kunnostus Tnro 384 Ouv 1:1, Oulun vesi- ja ympäristöpiiri 1988
- Mt 8523 parantaminen välillä Yli-Olhava-Oijärvi, tie- ja rakennussuunnitelma, Oulun tiepiiri 1987
- Oulun maanviljelysinsinööriin Oijärven siltapaikkaa koskeva aukko-lausunto vuodelta 1958.
- Olhavan-Oijärven maantien parantaminen muutossuunnitelma pl. välillä 270+46 - 351+29, Kuivaniemi, Oulun tiepiiri 1958.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantie 8523 on toiminnalliselta luokaltaan yhdystie, jonka keskimääräinen vuorokausiliikenne, KVL, on 116 ajoneuvoa vuorokaudessa ja kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, KKVL, 163 ajoneuvoa vuorokaudessa. Alueella on yleisrajoitus 80 km/h.

Maantiellä järvien kohdalla pengerrytyllä tieosuudella on kaksi Tielaitoksen pysäköimisaluetta. Alueet ovat levikkeitä, joilla ei ole palveluvarustusta. Läntinen alue on osoitettu liikennemerkillä, itäisen pysäköimisalueen liikennemerkki on sen sijaan poistettu.

Maantiellä 8523 suunnittelualueella ei ole tapahtunut liikenneonnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

Maankäyttö ja ympäristö

Maantien eteläpuoleinen järviolue, Lammasjärvi, Matilanjärvi, Mursunjärvi ja Lamminperä, kuuluu valtakunnalliseen lintuvesien suojeleohjelmaan ja on linnustoltaan kansainvälisestikin arvokasta. Alue on myös Natura 2000 -kohde. Virtaussuunta alueella on tien kaakkois-puoleiselta järviolueelta Oijärveen. Liika rehevöityminen uhkaa tulevaisuudessa huonontaa linnuston elinmahdollisuuksia alueella.

Lintuharrastajat käyttävät pengertietä lintujen tarkkailuun ja pengertiellä sijaitsevia nykyisiä Tielaitoksen pysäköimisalueita paikoitukseen. Lammasjärven ja Matilanjärven erottava Kaitaniemi on myös hyvä lintujen tarkkailupaikka, jonne on ollut suunnitteilla lintutornin rakentaminen. Matilanjärven puoleisen pysäköimisalueen reunalla, rannassa on useita veneitä. Tien toisella puolella Oijärven rannassa on myös veneidenlaskupaikka.

Molemmilta Tielaitoksen pysäköimisalueilta on esteettömät näkymät järville: poistettavaksi esitetyltä alueelta Lammasjärvelle ja säilytettäväksi esitetyltä Matilanjärvelle sekä molemmilta Oijärvelle. Toisaalta tarkkailupaikka voi olla liiankin avoin siten, että linnut pakenevat ainakin tien läheisyydestä. Veneilemään lähtö pysäköimisaluetta hyväksi käyttäen käy myös jouhevasti.

Kevättulva aiheuttaa haittaa asukkaille ja mökkiläisille Oijärvellä Kivijoen alajuoksulla. Yhtenä syynä tulvaan on ympäröivän maanpinnan yläpuolella kulkeva maantie 8523. Ongelman helpottamiseksi tien tasausviivaa on aiemmin laskettu paaluvälillä 34680 - 34910.

Maisemat alueilta pois päin ovat upeat, mutta alueiden sisäisessä ilmeessä olisi uudelleen rakentamista ja siistimistä.

8 PAHKAKURU-PORRASLÄMMINKANGAS, TAIVALKOSKI

8.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää uuden, myös alueen virkistyskäyttöä palvelevan, pysäköimisalueen mahdollinen sijaintipaikka. Tavoitteena on myös parantaa alueen opastusta ja viitoitusta.

8.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Tarveselvitysvaiheessa on tutkittu seuraavat kolme vaihtoehtoa, joiden jatkosuunnittelua ei ole esitetty tässä vaiheessa.

Vaihtoehto A

- Valtatien 20 Oulu-Kuusamo varteen (20/28/1740 ja 20/28/1960) ehdotetaan rakennettavaksi pysäköimisaluepari nykyisen Repovaaran pysäköimisalueparin läheisyyteen. Alueet ovat yhtä liikennesuuntaa palvelevia. Taivalkoskelle suuntautuvaa liikennettä palveleva alue rakennetaan lähes nykyisen alueen paikalle ja Ouluun suuntautuvaa liikennettä palveleva siitä noin 200 metriä Taivalkoskelle päin.
- Pysäköimisalueiden ja tien väliin rakennetaan noin 15 metriä leveä väli-alue.
- Pysäköimisalueilla on 5-6 henkilöautopaikkaa ja tien puoleisessa reunassa kaksi raskaan liikenteen pysäköimispaikkaa.
- Pysäköimisalueiden varusteina ovat penkki-pöytäryhmä, maahan upotettava jäteastia ja WC. WC:n rakenteissa otetaan huomioon sijainti I luokan pohjavesialueella.
- Taivalkosken liikennesuuntaa palvelevalle pysäköimisalueelle järjestetään Taivalkosken kunnan opastus ja Oulun liikennesuuntaa palvelevalle alueelle Pahkakurun opastus.

Vaihtoehto B

- Valtatien 20 Oulu-Kuusamo varteen (20/28/350) ehdotetaan rakennettavaksi pysäköimisalue Pahkakurun läheisyyteen vain henkilö- ja linja-autoille. Rakennettava alue palvelee molempia liikennesuuntia ja Pahkakurun virkistyskäyttöä.
- Pahkakurun liittymää siirretään noin 50 metriä Taivalkoskelle päin, jolloin liittymä toimii sekä pysäköimisalueen liittymänä että Repovaaran maa-ainesalueen liittymänä.
- Pysäköimisalue jakautuu pysäköintialueeseen ja oleskelualueeseen.
- Hieman kauemmaksi tiestä nykyisen maa-ainesvarastoalueen paikalle rakennetaan pysäköimispaikat noin 10 henkilöautolle ja 2 linja-autolle.
- Pysäköimisalueen varusteina ovat katos, pöytä-penkki-ryhmä, maahan upotettava jäteastia (2 kpl) ja WC sekä mahdollisesti voimistelutai leikkivälineitä. WC:n rakenteissa otetaan huomioon sijainti I luokan pohjavesialueella.

- Pysäköimisalueelle järjestetään Taivalkosken kunnan ja Pahkakurun opastus.
- Pysäköimisalueelta johtaa patikkapolku sekä Pahkakurulle että läheisen Majovanojan rantaan. Moottorikelkkailemaan lähtö on mahdollista pysäköimisaluetta hyväksi käyttäen.
- Pahkakurulle ja sinne pysäköimisalueelta johtavalle polulle rakennetaan portaita ja kaiteita turvallisuuden parantamiseksi ja herkän maaston suojelemiseksi.
- Raskasta liikennettä palvelevalle alueelle etsitään uusi sijaintipaikka I luokan pohjavesialueen ulkopuolelta.

Vaihtoehto C

- Valtatien 20 Oulu-Kuusamo varteen (20/28/350) ehdotetaan rakennettavaksi uusi molempia liikennesuuntia palveleva pysäköimisalue Pahkakurun läheisyyteen.
- Pahkakurun liittymää siirretään noin 50 metriä Taivalkoskelle päin, jolloin liittymä toimii sekä toisena pysäköimisalueen liittymänä että Repovaaran maa-ainesalueen liittymänä.
- Pysäköimisalue jakautuu pysäköintialueeseen ja oleskelualueeseen.
- Lähemmäksi tietä rakennetaan raskaanliikenteen pysäköimisalue, jonka kautta on mahdollista myös sisääntulo Repovaaran maa-ainesalueelle.
- Hieman kauemmaksi tiestä nykyisen maa-ainesvarastoalueen paikalle rakennetaan noin 10 pysäköimispaikkaa henkilöautoille.
- Pysäköimisalueen varusteina ovat katos, penkki-pöytäryhmä, maahan upotettava jäteastia (2 kpl) ja WC sekä mahdollisesti voimistelutai leikkivälineitä. WC:n rakenteissa otetaan huomioon sijainti I luokan pohjavesialueella.
- Pysäköimisalueelle järjestetään Taivalkosken kunnan ja Pahkakurun opastus.
- Pysäköimisalueelta johtaa patikkapolku sekä Pahkakurulle että läheisen Majovanojan rantaan. Moottorikelkkailemaan lähtö on mahdollista pysäköimisaluetta hyväksi käyttäen.
- Pahkakurulle ja sinne pysäköimisalueelta johtavalle polulle rakennetaan portaita ja kaiteita turvallisuuden parantamiseksi ja herkän maaston suojelemiseksi.

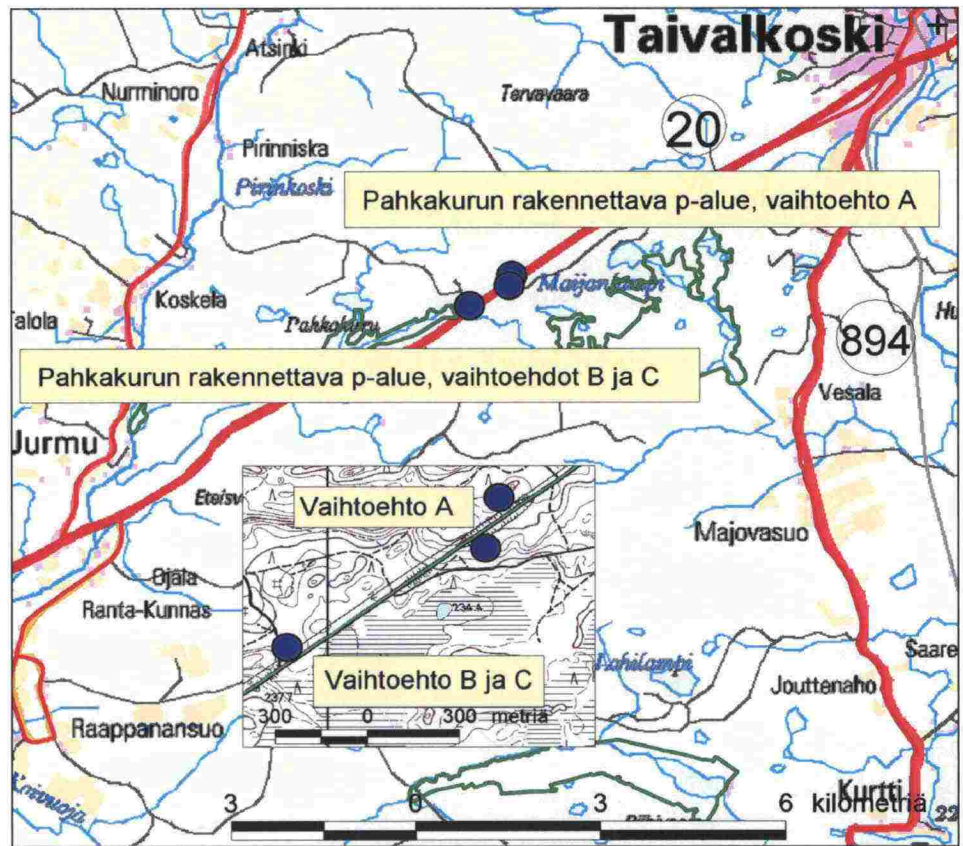
Kustannukset

- Vaihtoehto A 740 000
  - Vaihtoehto B 410 000 (ei sisällä raskaan liikenteen pysäköimisaluetta)
  - Vaihtoehto C 560 000
- (tr.ind. 147)

Kustannuksissa ei ole otettu huomioon mahdollisia pohjaveden suojauskohteita.

Vaikutukset

Jos uusi pysäköimisalue rakennetaan ja opastusta kehitetään paranevat Pahkakurun virkistyskäyttömahdollisuudet. Herkän kangasmaaston kuluminen lisääntyy jossain määrin suojarakenteista huolimatta. Kaikki vaihtoehtoisista alueista sijaitsevat tärkeällä pohjavesialueella, mikä lisää jonkin verran pohjavesien pilaantumisen riskiä erityisesti raskaan liikenteen käytössä olevilla alueilla.

Kuva 18: Suunnittelualue.

Kuva 19: Pahkakurun liittymän läheisyys on mahdollinen paikka uudelle P-alueelle.

Jatkotoimenpiteet

Jos Taivalkosken alueella käynnistyy jokin laajempi kehittämishanke, johon Pahkakurun virkistyskäyttöä palvelevan pysäköimisalueen rakentaminen voidaan liittää, kunta on hankkeen toteuttamisen kannalla. Jos tällaista hanketta ei synny, pysäköimisalueet toteutetaan Tielaitoksen Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelman toteuttamiseen liittyen vaihtoehdon A mukaisesti. Taivalkosken kunta on halukas järjestämään pysäköimisalueilla kuntaopastusta. Pahkakurun viitoitus tarkistetaan kunnassa laaditun taajaan- ja lähiympäristön opastussuunnitelman yhteydessä.

8.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Taivalkosken kunnassa Pahkakurun läheisyydessä valtatie 20, Oulu-Kuusamo, varressa noin 10 kilometriä Taivalkosken keskustasta etelään päin.

Suunnittelutilanne

Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 on esitetty uusien pysäköimisalueiden rakentamista valtatie 20 tieosalle 28, suunnilleen entisten levikkeiden kohdalle. Alueen sijoittelussa on huomioitava retkeilyalueen luontopolut ja opastus.

Suunnittelualueetta koskevia muita suunnitelmia ovat:

- Valtatie 20 parantaminen välillä Jurmu-Pahkavaara, Oulun tiepiiri 1996.
- Pohjavesihuollon sekä maa-aineshuollon kannalta kriittisimpien maa-ainosaluiden riskianalyysi, Oulun tiepiiri 1996 (osa Oulun tiepiirin ympäristöpoliittista maa-ainosaluuehjelmaa: Maa-ainesten otto ja ympäristö)

Nykyinen tiestö ja liikenne

Suunnittelualueella valtatie 20 keskimääräinen vuorokausiliikenne, KVL, on 1345 ajoneuvoa vuorokaudessa ja kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, KKV, on 1585 ajoneuvoa vuorokaudessa. Alueen pistekohtainen nopeusrajoitus on 100 km/h.

Pahkakurun aluetta lähin valtatie 20 pysäköimisaluepari on noin 1,5 kilometrin päässä. Tien eteläpuolella sijaitsevalla levikkeellä on varusteina pöytä-penkki -yhdistelmä ja upotettu jäteastia. Tien pohjoispuolen levikkeellä on myös pöytä-penkki -yhdistelmä ja käymälä. Ijoki -varressa, sillan kupeessa, on paikoitusalue, joka ei ole Tielaitoksen hallinnassa.

Pahkakurulle opastetaan valtatieltä 20 nähtävyyksimerkein. Etelästä päin tullessa valtatie 20 suuntainen Pahkakuru-nähtävyyksimerkki on poistettu huonokuntoisena, mutta pohjoisen puolella se on edelleen paikallaan. Pahkakurun aarnialue on viitoitettu valtatie liittymän kohdalla osoiteviitalla. Viitta on vanhanmallinen ja huonokuntoinen.

Valtatiellä 20 Pahkakurun kohdalla on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana kaksi omaisuusvahinkoja aiheuttanutta liikenneonnettomuutta.

Maankäyttö ja ympäristö

Pahkakuru ja Porraslamminkangas ovat valtakunnallisen harjijensuojeluohjelman kohteita ja Natura 2000 -alueita. Ne muodostavat komean, geologisesti merkittävän harjumaiseman, johon sisältyy kangaslampia, puroja ja Pahkavaarankurun jylhä rotkomuodostuma. Harjualueetta rajaa länsipuolella valtakunnallisesti arvokas lijoen keskijuoksun kulttuurimaisema, jonka vaikuttavin osa on Jurmunlampi. Alue rajautuu valtatiehen 20 kolmen kilometrin matkalla, mutta rotkolle kuljetaan yksityistien kautta.

Pahkakurun läpi virtaa arvokkaaksi pienvedeksi luokiteltu Majovanoja, joka on sekä maisemallisesti että luonnonsuojelullisesti arvokas. Puro kulkee valtatiehen 20 alitse Pahkakurun liittymän itäpuolella.

Pahkakuru ja sen itäpuolella oleva Repovaara, jonka päällä sijaitsevat nykyiset Tielaitoksen pysäköimisalueet, ovat tärkeää pohjavesialuetta (luokka I).

Pahkakurulle on rakennettu laavu, nuotiopaikka, pöytä ja penkit sekä jäteastia. Pahkakurun laavun läheisyydessä on pysäköimisalue, johon pääsee autolla metsäautotietä pitkin. Pahkakuru-Porraslamminkankaan alueen läpi kulkee kävely-, maastopyörä- ja moottorikelkkareittejä, jotka johtavat Taivalkosken keskustaasta. Läheisellä lijoella harrastetaan vesiretkiä ja kalastusta. Alue on myös porojen laidunta.

Taivalkosken matkailuyrittäjät markkinoivat virkistystoimintona retkeilyä Pahkakurulle. Pahkakurun alueen retkeilyvarustukset huoltaa Taivalkosken kunta. Alueella on myös valtion metsiä, jotka ovat Metsähallituksen hallinnassa. Metsähallituksella ei ole suunnitelmassa rakentaa alueelle palveluvarustusta.

Pahkakurun läheisyydessä on Metsähallituksen omistama Repovaaran maa-aineksen alue. Repovaara säilyy maa-ainesten ottopaikkana myös tulevaisuudessa, vaikka toiminta on jonkin verran hiljennemään päin. Käyttö on vilkkaampaa syksyllä kuin kesällä. Metsähallitus on myynyt aineksia useille eri tahoille esim. Tielaitokselle. Oulun tiepiirin teettämässä maa-aineksen alueen riskianalyyssissä on arvioitu pohjaveden muuttumisriski vähäiseksi, koska alueella on vielä vahvat suojakerrokset.

Pohjois-Pohjanmaan seutukaavassa vuodelta 1990 Pahkakuru on merkitty harjijensuojeluohjelman kohteeksi ja osa siitä Metsähallituksen aarnialueeksi. Alueen läpi kulkee ohjeellinen moottorikelkkareitti ja ohjeellinen retkeilyreitti. Repovaaran alueella on esitetty olevan tarvetta maa-aineksen oton suunnittelulle.

9 SÄRÄMÄJÄRVI, KAJAANI

9.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää pysäköimisalueen rakentamismahdollisuutta Särämäjärvelle rakennettavan lintutornin yhteyteen.

9.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Valtatien 5 varteen (5/301/7980) Särämäjärven kohdalle esitetään rakennettavaksi uusi molempia liikennesuuntia palveleva pysäköimisalue.

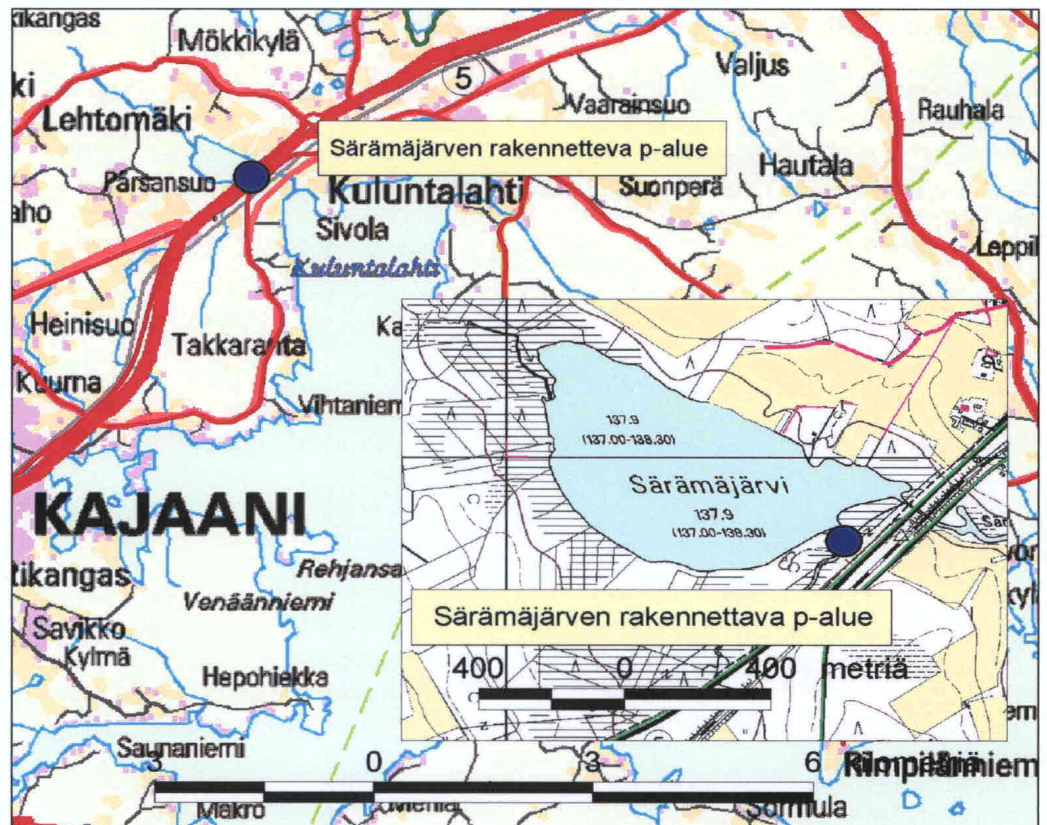
- Pysäköimisalueelle rakennetaan kaksi uutta liittymää, josta pohjoisesta kuljetaan alueelle sisään ja eteläisestä alueelta ulos.
- Pysäköimisalueen ja tien väliin rakennetaan noin 15 metriä leveä väli-alue.
- Olemassa oleva pyörätie siirretään pysäköimisalueen kohdalla kulkemaan rannan kautta, jolloin pyörätien valaistus järjestetään erikseen 2-3 valopylväällä.
- Pysäköimisalue jakautuu tien läheisyydessä olevaan pysäköimisalueeseen ja rannan tuntumaan sijoitettuun oleskelualueeseen.
- Pysäköimisalueen tien puoleisessa reunassa on tilat linja-autoille ja saarekkeen erottamana rannan puolella 10 henkilöautopaikkaa.
- Pysäköimisalueen laitaan pystytetään infotaulu ja alue varustetaan upotettavalla jäteastialla.
- Pysäköimisalueelta on kahdet portaat alempana kulkevalle pyörätielle.
- Puron ranta-alueella sijaitsee oleskelualue, jossa on varusteena kaksi pöytä-penkki -yhdistelmää ja jäteastia.
- Oleskelualueelta rakennetaan pitkospolku Särämäjärven rantaan, jonne on mahdollista rakentaa lintutorni ja nuotiopaikka.
- Valtatielle 5 pysäköimisalueen kohdalle rakennetaan väistötila.
- Pysäköimisaluetta voidaan käyttää myös Kajaaniin suuntautuvan liikenteen ajopiirturitarkastustyössä.

- Nykyinen Särämäjärveä lähin valtatie 5 (5/304/1686) länsipuolella sijaitseva pysäköimisalue esitetään poistettavaksi. Valtatie itäpuolella sijaitseva pysäköimisalue voidaan säilyttää toista liikennesuuntaa palvelevana.

Kustannukset

- 600 000 mk (tr.ind. 154)
- Kustannuksissa ei ole otettu huomioon pysäköimisalueen purkua.

Vaikutukset

Särämäjärven virkistyskäyttömahdollisuudet paranevat. Liikenneturvallisuus paranee, kun autoja ei enää pysäköidä yleisen tien tai pyörätien varteen.

Kuva 20: Suunnittelualue

Kuva 21: Särämäjärvi sijaitsee valtatie 5 läheisyydessä. Rantaan on tieltä liittymä, jota mm. kalastajat käyttävät pysäköimiseen.

Jatkotoimenpiteet

Hankkeen toteutuessa Tiehallinto vastaa pääasiassa pysäköimisalueen rakentamisesta. Kainuun ympäristökeskus ja Kajaanin kaupunki huolehtivat opastuksen järjestämisestä, lintutornin, pitkospuiden ja mahdollisen muun Särämäjärven ranta-alueelle sijoitettavan retkeilyvarustuksen rakentamisesta ja kunnossapidosta. Särämäjärven rannat ovat pehmeikköä, joten jatkosuunnitteluvaiheessa tarvitaan tarkkoja pohjatutkimuksia.

9.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Särämäjärvi sijaitsee Kajaanin kaupungin pohjoisosassa valtatie 5, Helsinki – Sodankylä, luoteispuolella.

Suunnittelutilanne

Tienkäyttäjäpalveluiden kehittämissuunnitelmassa 1999 Särämäjärveä lähimmät Tielaitoksen pysäköimisalueet valtatiellä 5 (304/1544 ja 1686) on esitetty parannettavaksi. Parannusehdotuksen taustalla on Oulun työsuojelupiirin aloite, jonka mukaan mahdollisimman lähellä Kajaanin keskustaa tulisi sijaita pysäköimisalueet ajopiiritarkastustyötä varten.

Suunnittelualueita koskevia muita suunnitelmia ovat:

- Vt 5 Päsänsuo – Hannusrannan pth, kevyen liikenteen järjestelyt, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri 1988.
- Valtatie n:o 5 parantaminen välillä Kuluntalahti – Rytivaara, Tie- ja vesirakennuslaitos, Kainuun piiri 1970.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Valtatie 5 KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne, on suunnittelualueen tieosalla 6049 ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 7622 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa 100 km/h nopeusrajoitus.

Särämäjärven välittömässä läheisyydessä ei ole Tielaitoksen pysäköimis- eikä levähdysalueita. Lähin valtatie 5 pysäköimisaluepari sijaitsee noin kolme kilometriä pohjoiseen. Valtatieltä 5 on liittymä Särämäjärven rantaan. Liittymän jatkeena olevaa aluetta käytetään pysäköintiin. Valtatie 5 on vilkasliikenteinen, joten Särämäjärven rantaan kääntyvät ajoneuvot voivat aiheuttaa jonoja ja olla vaaraksi muulle liikenteelle.

Särämäjärven läheisyydessä on tapahtunut vuosina 1995-1999 neljä omaisuusvahinkoihin johtanutta liikenneonnettomuutta.

Maankäyttö ja ympäristö

Särämäjärvi, joka sijaitsee hyvin lähellä valtatieä, on keväällä aikaisin sulavana järvenä lintujen muuтонаikainen levähdyspaikka ja hyvä keväinen lintu- retkeilykohde. Särämäjärvelle on esitetty lintutornin rakentamista. Ranta- aluetta käyttävät mm. kalastajat ja metsästäjät. Särämäjärven rannan tuntumassa kulkeva pyörätie on pyöräilijöiden ja rullaluistelijöiden suosiossa. Särämäjärven rannassa kasvaa uhanalaista tylppälehtivirtaa.

10 SÄYNÄJÄSUON SOIDENSUOJELUALUE, SUOMUSSALMI

10.1 HANKKEEN TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on selvittää maantien 9110 varressa, retkeilypolun alkupäässä, sijaitsevan pysäköimisalueen laajentamismahdollisuutta.

10.2 HANKE-EHDOTUS

Toimenpiteet

Maantien 9110 (9110/1/5800) varteen esitetään rakennettavaksi uusi varustelultaan vaatimaton pysäköimisalue nykyisen Metsähallituksen pysäköimisalueen kohdalle.

- Pysäköimisalueelle tulee pysäköintitilat kahdelle linja-autolle ja kuudelle henkilöautolle.
- Pysäköimisalue toteutetaan sorapintaisena.
- Pysäköimisalue varustetaan kompostoivalla käymälällä ja infotaululla, johon on mahdollista sijoittaa suoalueen ja retkeilypolun opastusta.
- Lisäksi alue on mahdollista varustaa esim. pöytä-penkki -yhdistelmällä.
- Uudelleen kasvitettävien alueiden verhoukseen käytetään turvetusta tai pohjakasvillisuuden siirtoa sekoitettuna humuskerrokseen ja pintamaahan.

Osalla pysäköimisalueesta järjestetään talvikunnossapito.

Kustannukset

- 115 000 mk (tr.ind. 154)

Vaikutukset

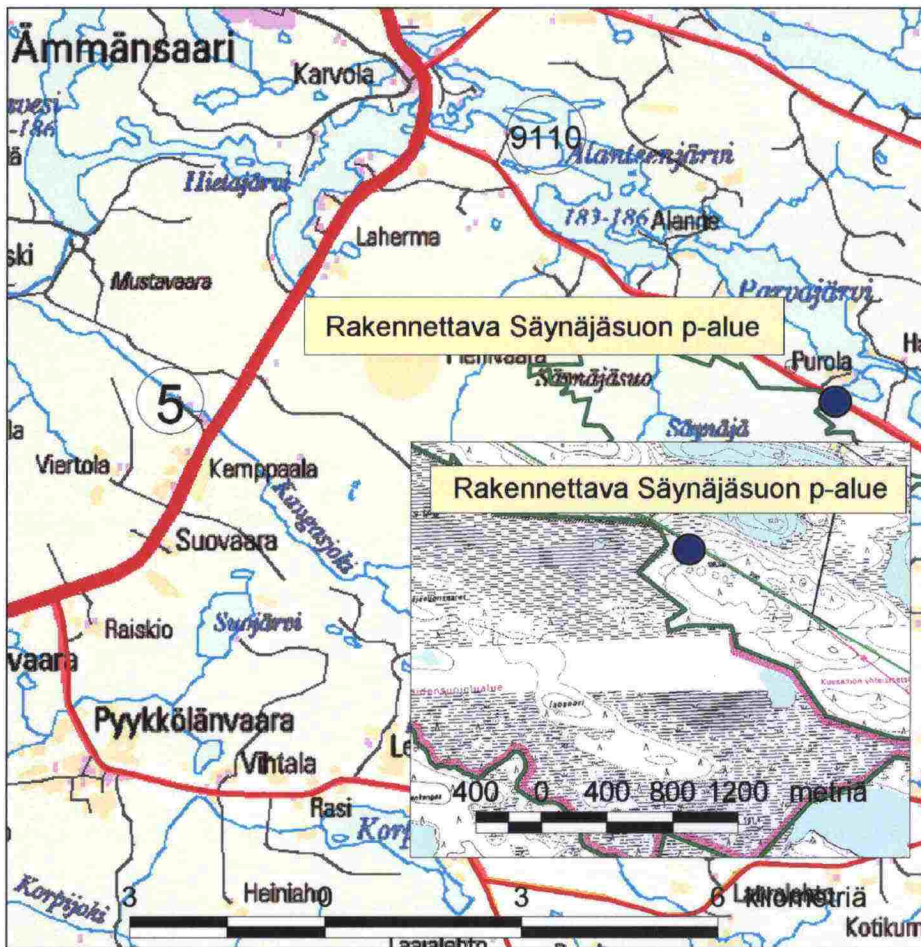
Säynäjäsuon virkistys- ja opetuskäyttömahdollisuudet paranevat.

Jatkotoimenpiteet

Tiehallinto toteuttaa pysäköimisalueen rakentamisen ja viitoituksen. Metsähallitus ja Suomussalmen kunta vastaavat opastuksen ja mahdollisen muun palveluvarustuksen rakentamisesta. Metsähallitus hoitaa alueen siistimisen kaksi kertaa vuodessa.

Rakennussuunnitelmavaiheessa olemassa olevien puiden paikat mitataan tarkasti ja pysäköintitaskujen tarkka sijainti ja muoto suunnitellaan puustoa mahdollisimman paljon säilyttäen.

Kuva 22: Suunnittelualue.

Kuva 23: Säynjäsuo retkeilypolun alkuun tarvitaan lisää paikoitustilaa.

10.3 HANKKEEN PERUSTELUT

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Suomussalmen kunnassa. Maantie 9110, Hietajärvi – Ilves, kulkee Säynäjäsuo soidensuojelualan pohjoispuolella.

Suunnittelutilanne

Suunnittelualan tiestöstä ei ole olemassa vanhoja suunnitelmia.

Nykyinen tiestö ja liikenne

Maantietie 9110 on toiminnalliselta luokaltaan yhdistie, jonka KVL, keskimääräinen vuorokausiliikenne on suunnittelualan tieosalla 425 ja KKVL, kesän keskimääräinen vuorokausiliikenne, on 517 ajoneuvoa. Tiellä on voimassa yleisrajoitus 80 km/h.

Maantiellä 9110 ei ole Tielaitoksen pysäköimisalueita. Lähimmät alueet ovat valtatie 5 varressa. Retkipolun lähtöpisteen kohdalla on maantieltä liittymä, jonka ympärillä on joitakin pysäköimispaikkoja. Muuta palveluvarustusta ei ole rakennettu.

Suoalueeseen liittyvää ennako-opastusta tai viitoitusta ei ole maantien 9110 varressa. Pysäköimisalueen liittymän kohdalla on Metsähallituksen viitta Säynäjäsuo luonnonhoitometsä. Retkipolun lähtöpisteessä on kohteeseen liittyvä opastustaulu.

Pysäköimisalueen liittymän läheisyydessä ei ole tapahtunut onnettomuuksia viimeisen viiden vuoden aikana.

Maankäyttö ja ympäristö

Säynäjäsuo on valtakunnallisesti arvokas soidensuojelualue, joka on myös Natura-aluetta. Maantien 9110 varresta lähtee suoalueelle retkeilypolku pitkoskuineen. Retkeilypolun varteen on rakennettu kota. Talvisin suoaluetta käytetään hiihtämiseen.

11 LIITTEET

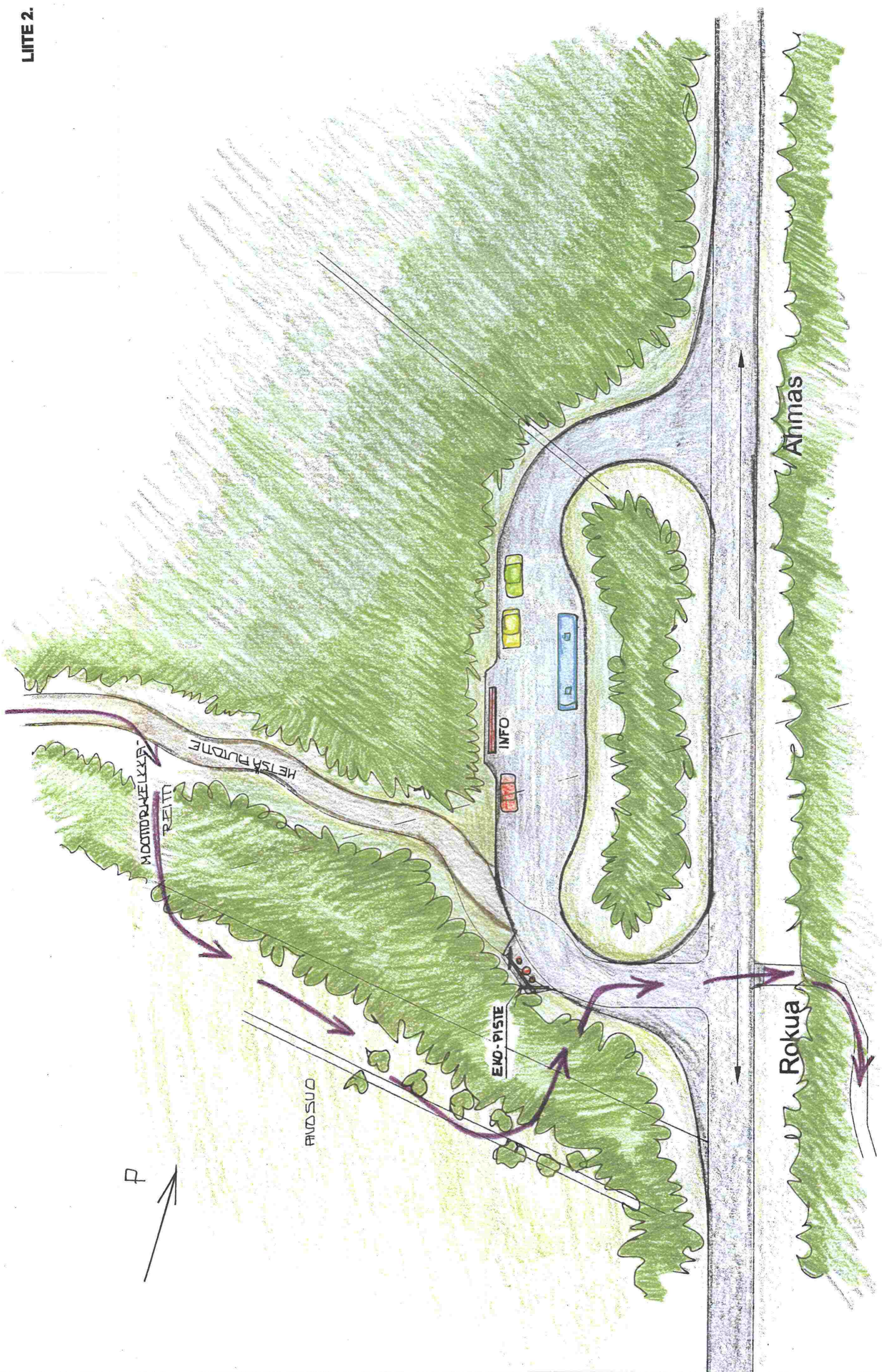
1. Yhteenvetotaulukko

Ideasuunnitelmat (17 kpl)

2. Rokuan pysäköimisalue
3. Ahmaksen opastuspiste
4. Ainalin pysäköimisalue
5. Jongunjoki, Jonkerin pysäköimisalue
6. Jongunjoki, Teljon pysäköimisalue
7. Kuluntajärven lintutornin pysäköinti
8. Hailuodon opastuspiste Riutunkarissa
9. Lososuon eteläinen pysäköimisalue
10. Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE A
11. Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE B1
12. Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE B2
13. Oijärven pysäköimisalue
- 14.1. Pahkakurun pysäköimisalue, VE A
- 14.2. Pahkakurun pysäköimisalue, VE A
15. Pahkakurun pysäköimisalue, VE B
16. Pahkakurun pysäköimisalue, VE C
17. Särämäjärven pysäköimisalue
18. Säynäjäsuo pysäköimisalue

YHTEENVETO TOIMENPIDE-EHDOTUKSISTA

Kohde	Kust. Arvio (mk)	Toteutusvastuu	Toteutukseen vaikuttavat seikat
Rokuan pysäköimisalue	230 000	Tiehallinto, kunnat Metsähallitus, ymp. keskus	Jätehuoltojärjestelyt v. 2001, Rokuan alueen ympäristösertifikaatti 12/2000 lähtien
Ahmaksen opastuspiste	55 000	paikalliset toimijat	
Ainalin pysäköimisalue - Asfalttipäällysteellä - Sorapintaisena	310 000 250 000	Tiehallinto, kaupunki, ympäristökeskus	Lintutornin rakentaminen v.2001
Jongunjoki, Jonkerin pysäköimisalue	85 000	Tiehallinto, kaupunki,	
Jongunjoki, Teljon pysäköimisalue	200 000	Tiehallinto, kaupunki, Metsähallitus	
Kuluntajärven lintutornin pysäköinti	35 000	Metsähallitus	
Hailuodon opastuspiste Riutunkarissa	60 000	Kunta, ympäristökeskus	Hailuodon Life-hanke
Lososuon eteläinen pysäköimisalue	110 000	Tiehallinto, Metsähallitus, kunta	
Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE A	95 000	Tiehallinto, Metsähallitus, kunta	Kalevalapuiston kehittyminen
Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE B1	80 000	Tiehallinto, Metsähallitus, kunta	Kalevalapuiston kehittyminen
Lososuon pohjoinen pysäköimisalue, VE B2	80 000	Tiehallinto, Metsähallitus, kunta	Kalevalapuiston kehittyminen
Oijärven pysäköimisalue	210 000	Tiehallinto, kunta, jakokunta, ympäristökeskus	Kivijoen tulvasuojeluhanke, Oijärven kunnostushanke
Pahkakurun pysäköimisalue, VE A	740 000	Tiehallinto, kunta	Tien parantaminen, tienkäyttäjäpalv. keh. suunn.
Pahkakurun pysäköimisalue, VE B	410 000	Tiehallinto, kunta, ympäristökeskus	Mahdollinen kehityshanke alueella
Pahkakurun pysäköimisalue, VE C	560 000	Tiehallinto, kunta, ympäristökeskus	Mahdollinen kehityshanke alueella
Särämäjärven pysäköimisalue	600 000	Tiehallinto, ympäristökeskus, kaupunki	Lintutornin rakentaminen Särämäjärven rantaan
Säynäjäsuo pysäköimisalue	90 000	Tiehallinto, Metsähallitus, kunta	

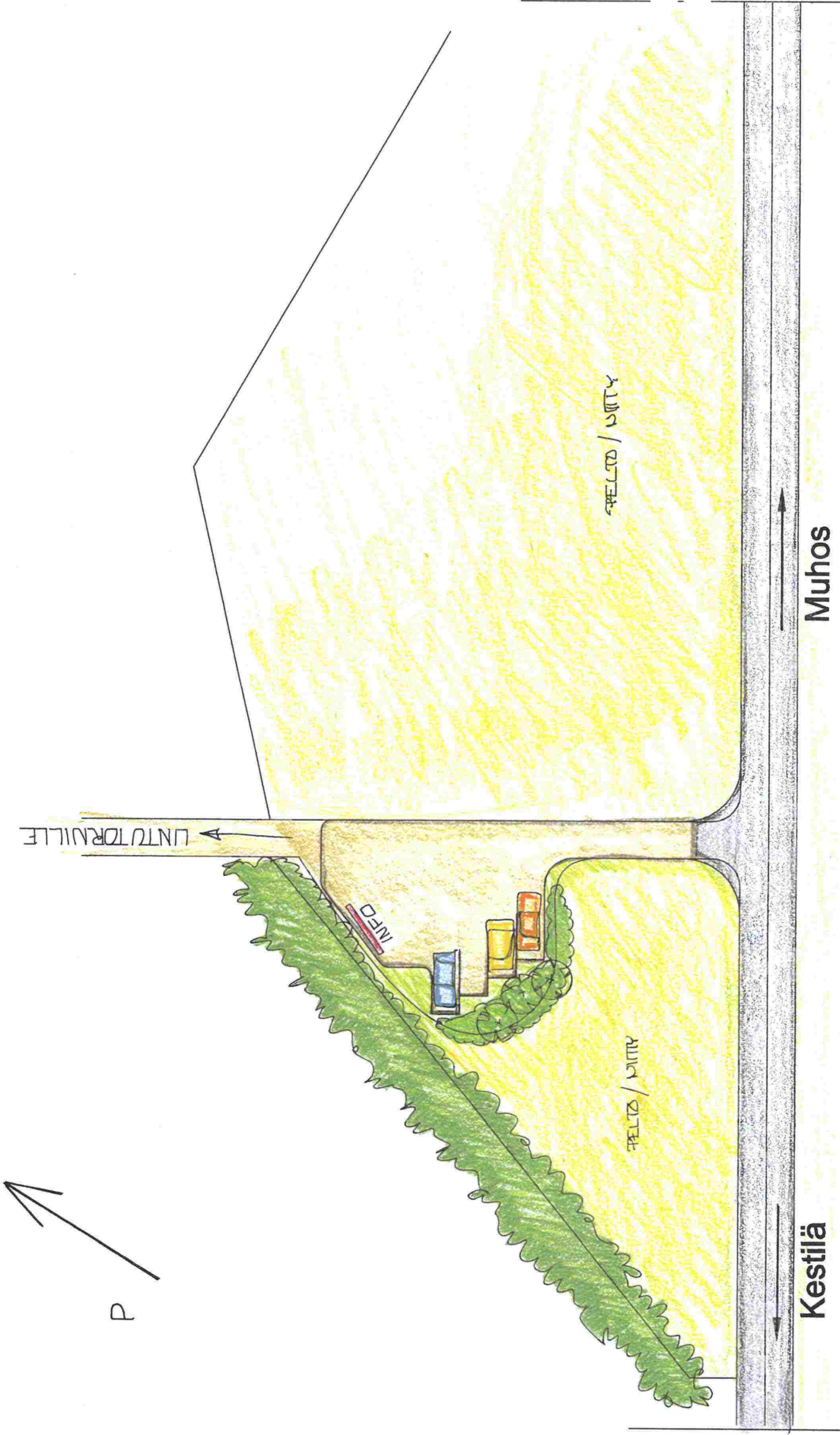
ROKUAN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500

Tieos. 18603 / 1 / 1600 1.2.2001 Oulu

Oulun tiepiiri

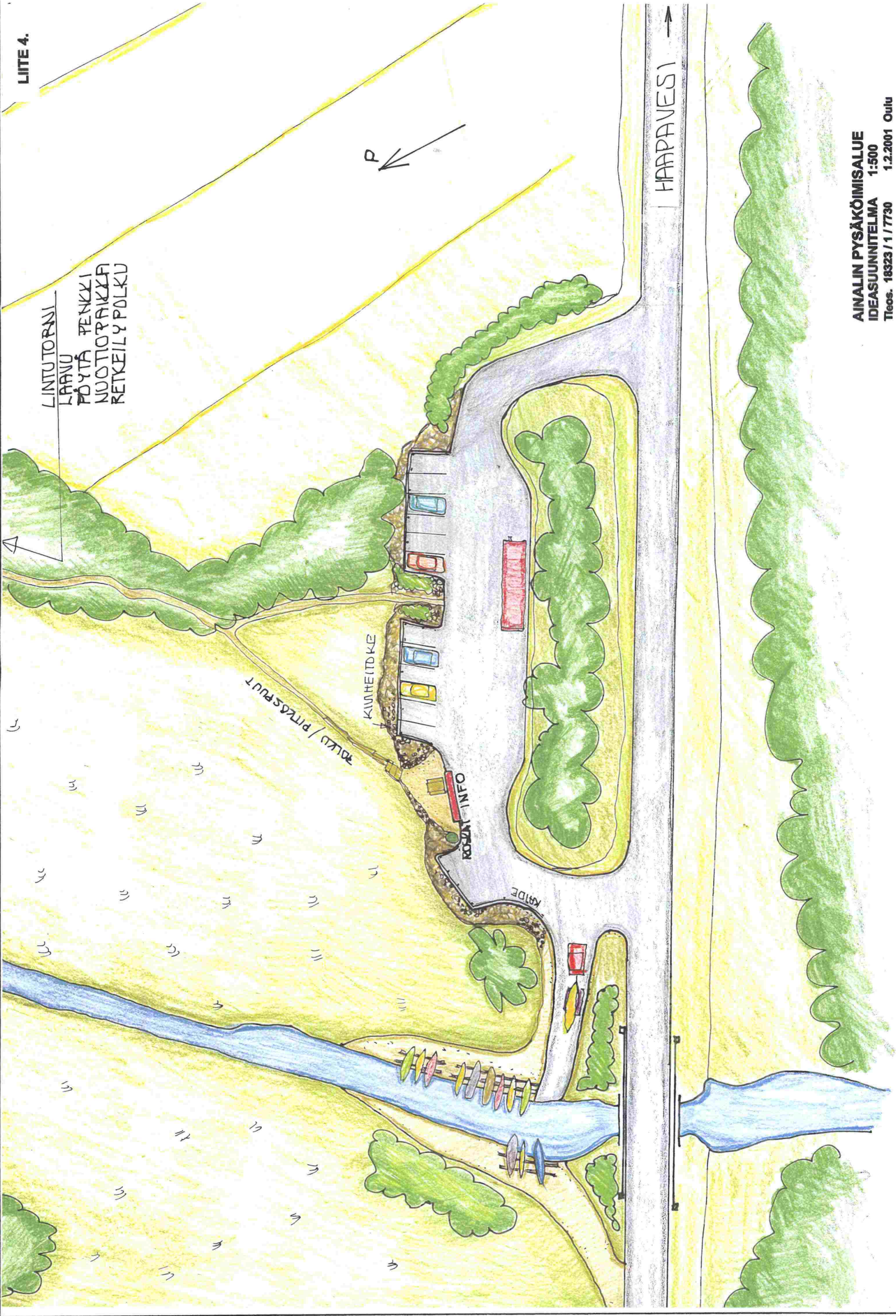
AHMAKSEN OPASTUSPISTE
IDEASUUNNITELMA 1:500

Tieos. 8293 / 3 / 3350 1.2.2001 Oulu

Oulun tiepiiri

LINTUTORANI
 LAANU
 PÖYTÄ
 PENKKI
 NUOTIOPAIKKA
 RETKEILYPOLKU

KALLU / PIRTSPUUT

KIVHEITOKE

ROZAT INFO

KARDE

HAAPAVESI

AINALIN PYSÄKÖMISALUE
 IDEASUUNNITELMA 1:500

Tiicos. 18323 / 1 / 7730 1.2.2001 Oulu

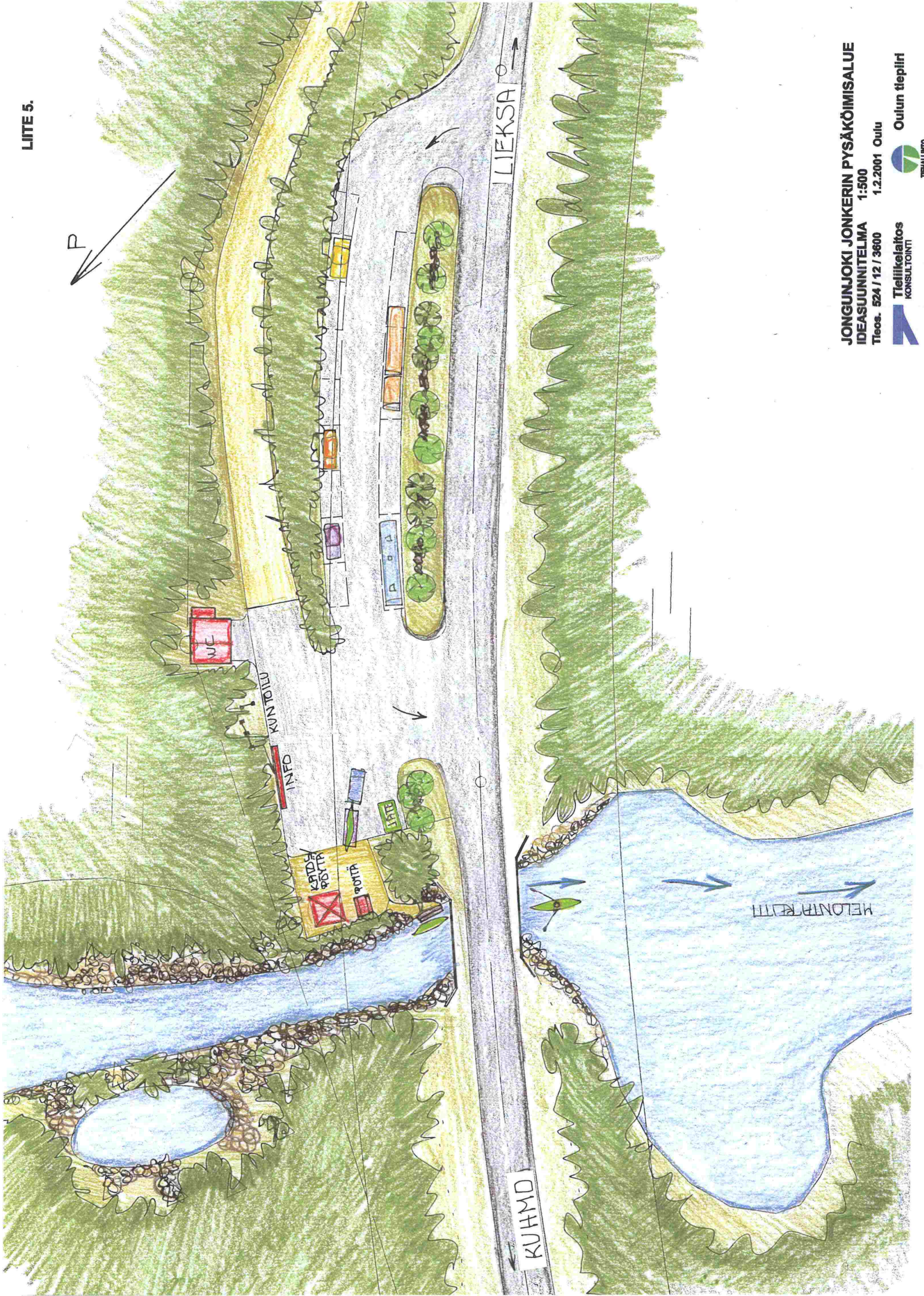

Oulun tiepiiri

TEHALLIETO

LITE 5.

JONGUNJOKI JONKERIN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
Tiec. 524 / 12 / 3600 1.2.2001 Oulu

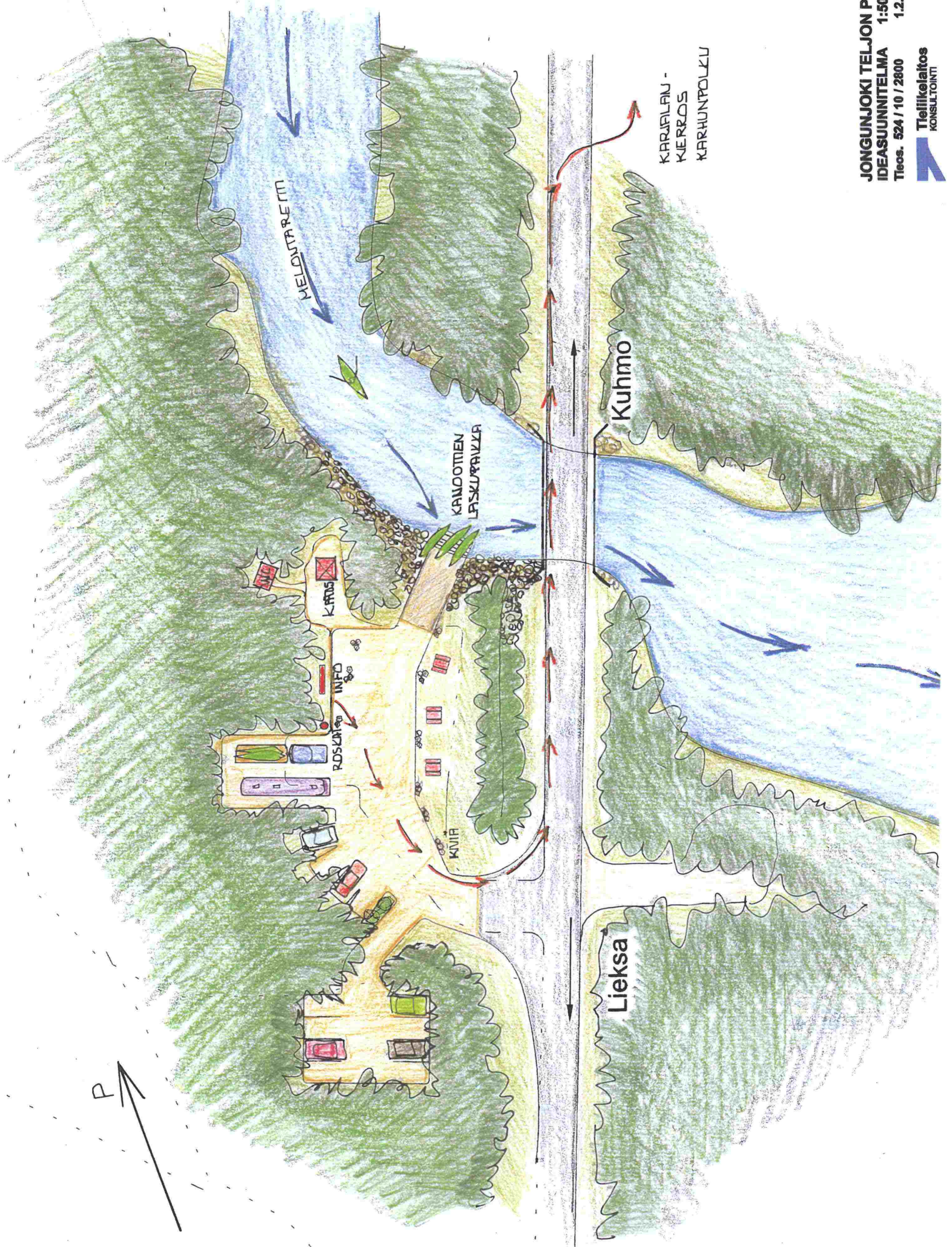

Oulun tiepiiri

TEHALLUOTO

JONGUNJOKI TELJON PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500

Tees. 524 / 10 / 2800 1.2.2001 Oulu

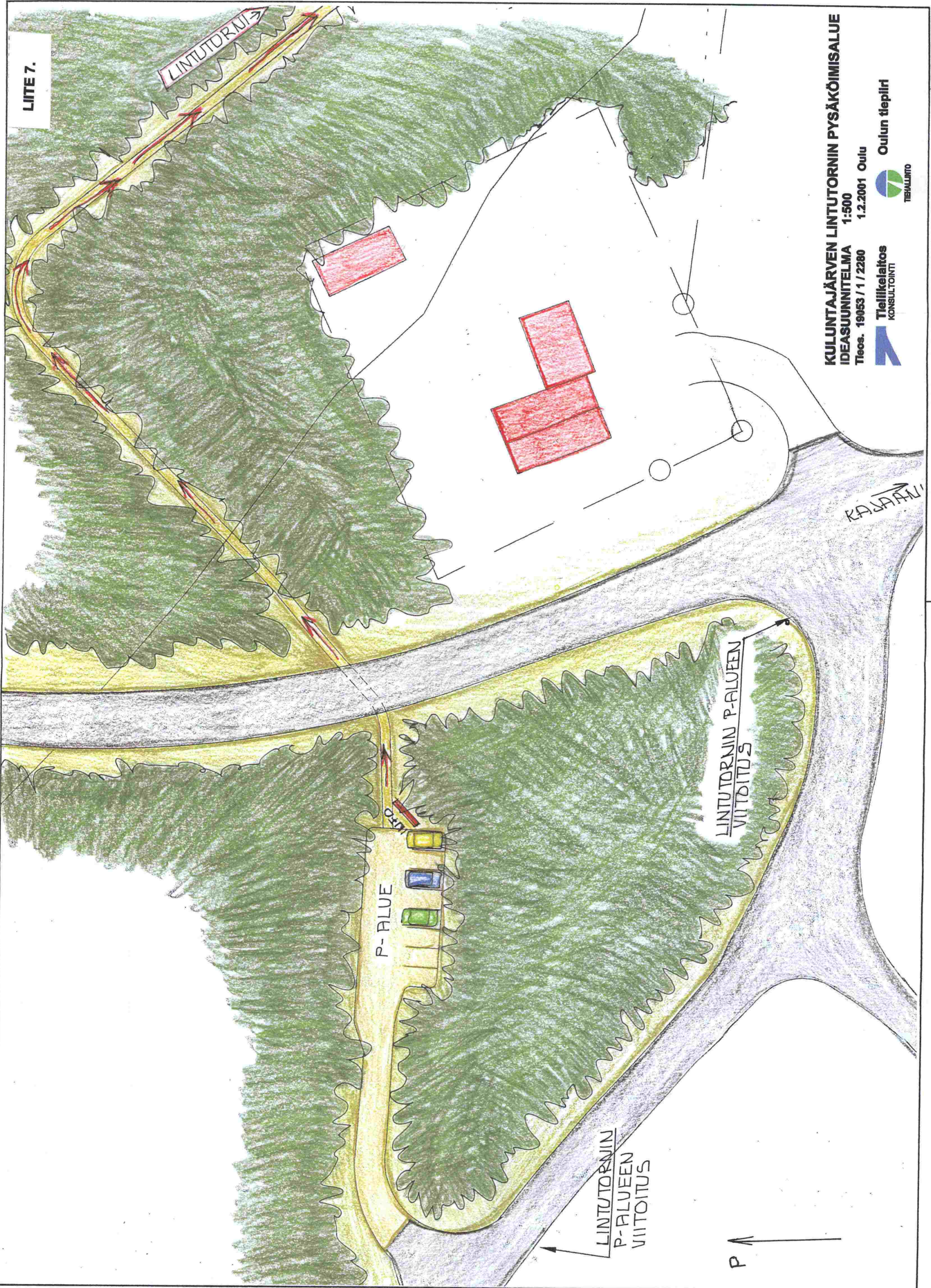
Teljekalaitos
KONSULTOINTI

Oulun tiepiiri

TELJUNTO

LITE 7.

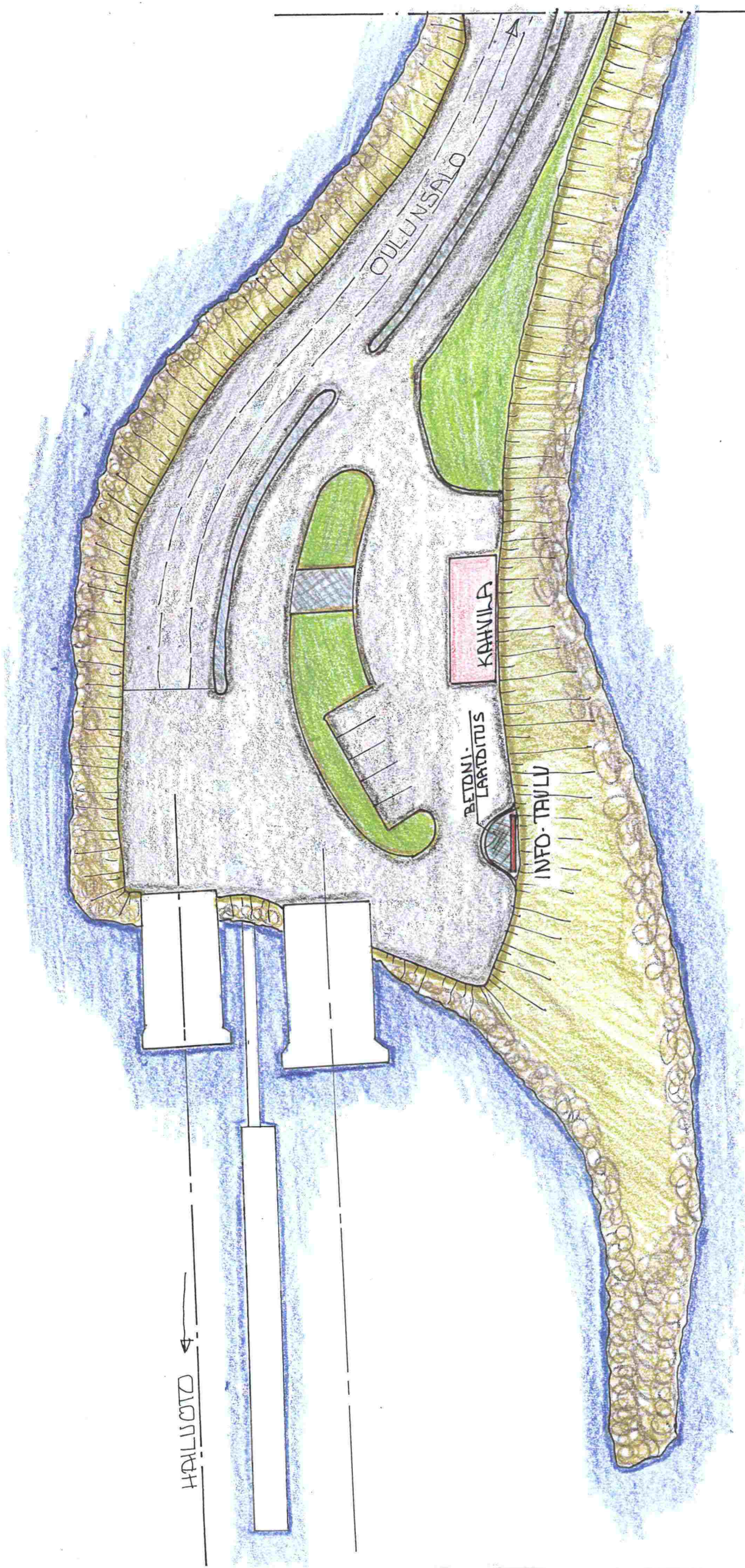
KULLUNTAJÄRVEN LINTUTORNIN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
Teos. 19053 / 1 / 2280 1.2.2001 Oulu

Oulun tiepliri

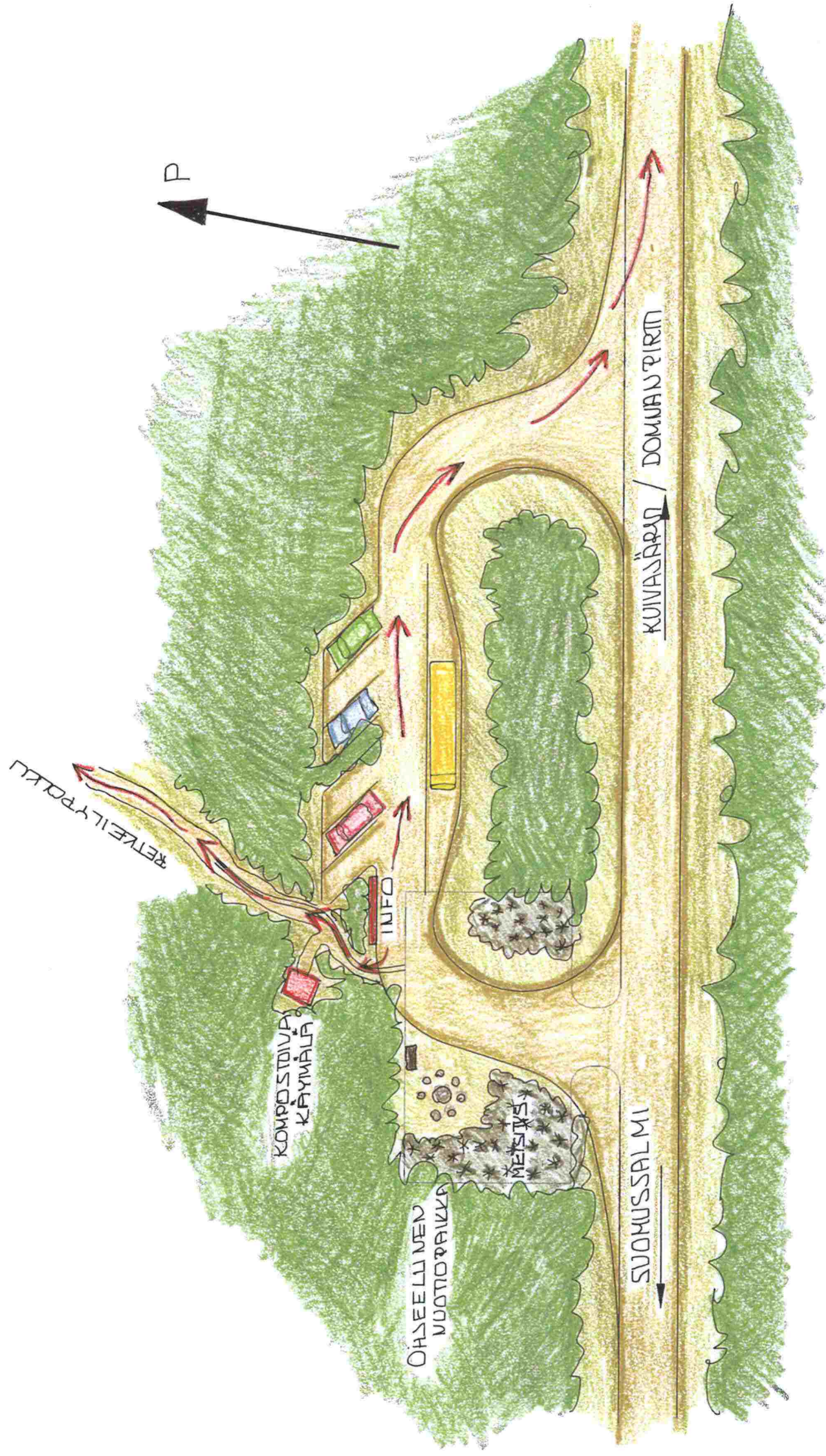
Tiilikelaivos
KONSULTOINTI

HAILUODON OPASTUSPISTE RIUTUNKARISSA
IDEASUUNNITELMA 1:500
Tiec. 816 / 3 / 7890 1.2.2001 Oulu

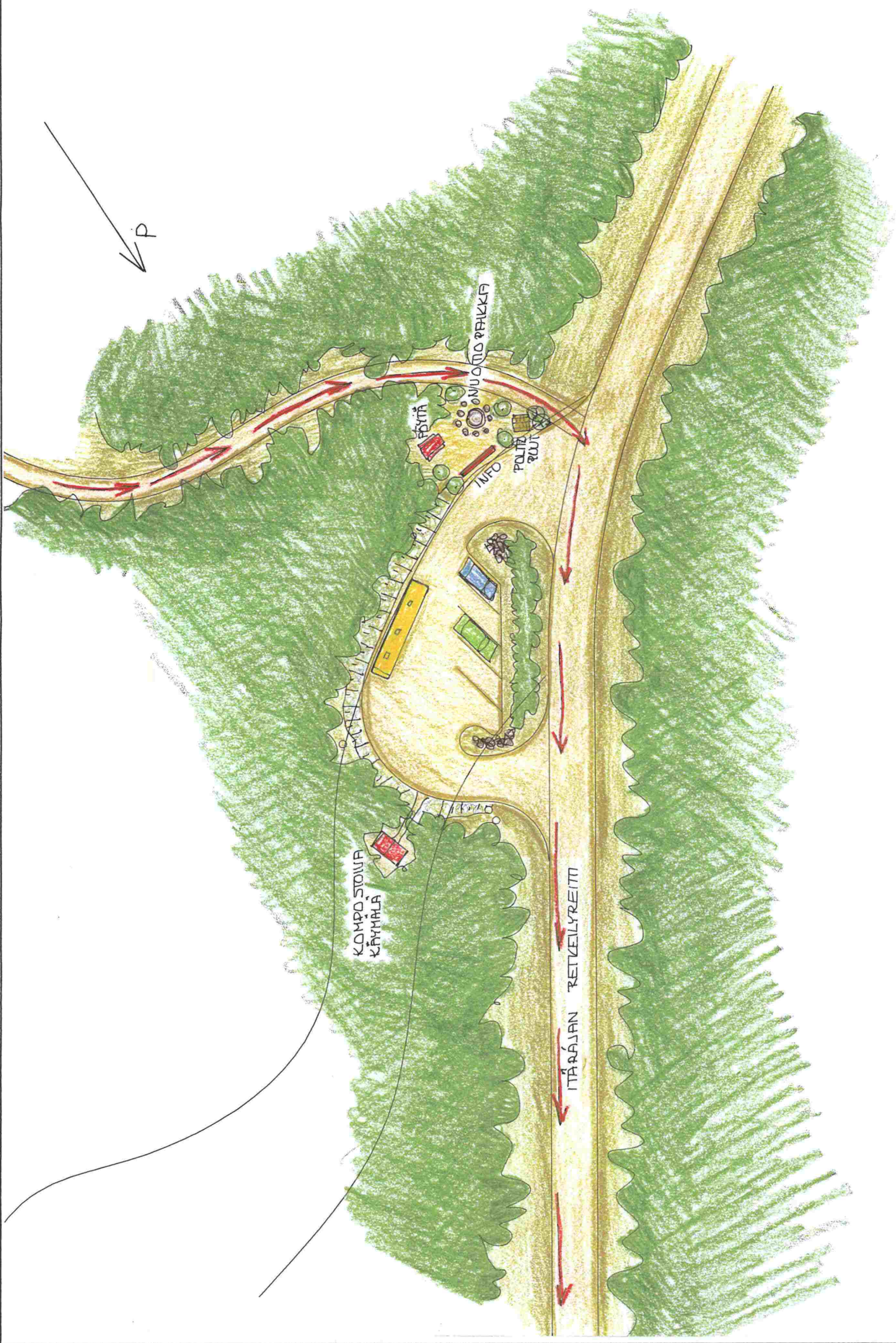

LOSOSUO ETELÄINEN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
Tiec. 9124 / 3 / 2060 1.2.2001 Oulu

TEHALLIITO

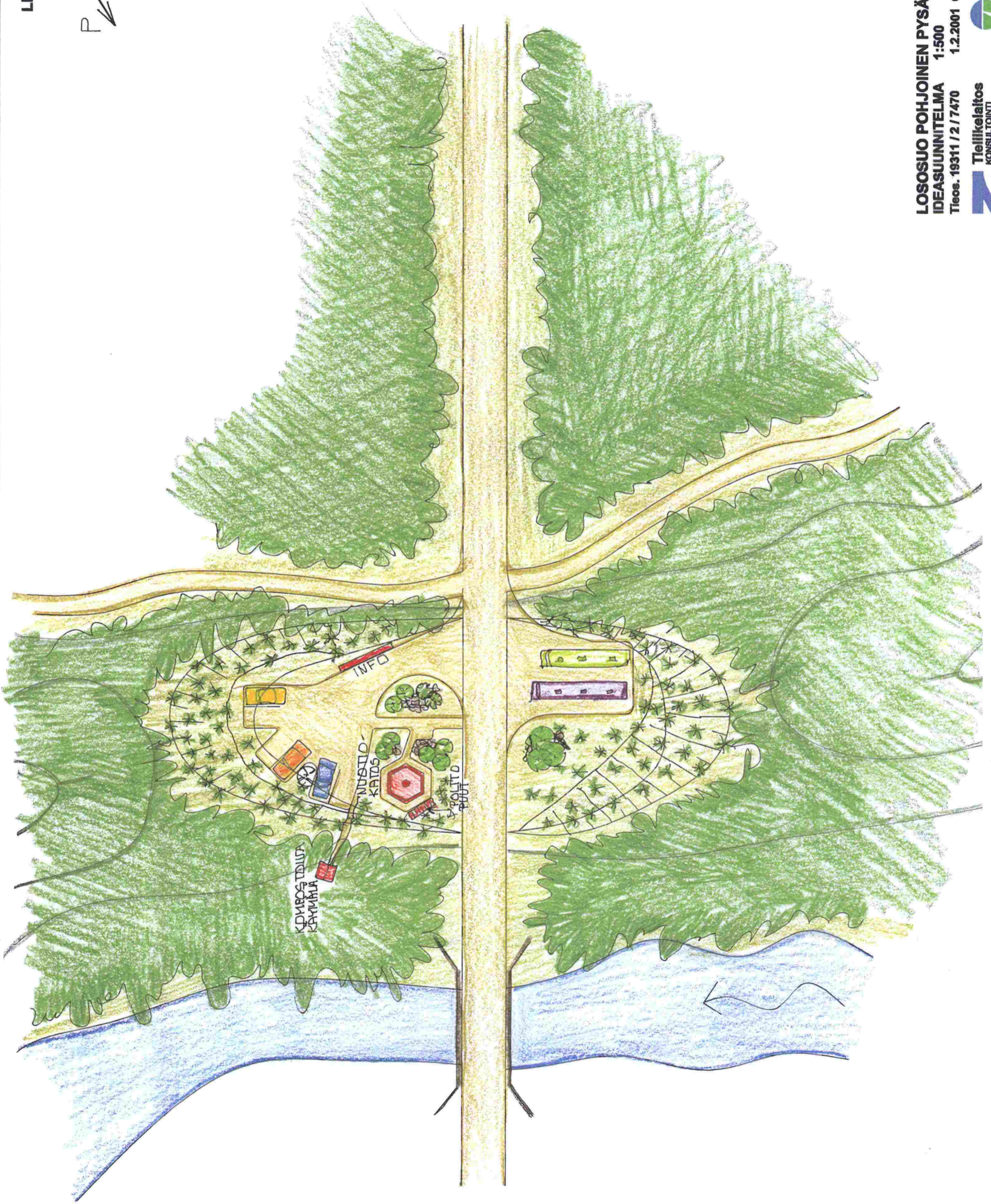
A

LITE 11.

P

B1

LOSOSUO POHJOINEN PYSÄKÖIMISALUE Ve B1

IDEASUUNNITELMA 1:500

Tieos. 19311 / 2 / 7470 1.2.2001 Oulu

Tiilikelaite
KONSULTOINTI

Oulun tiepiiri

TEHALLIITO

OIJÄRVEN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
 Teos. 8523 / 5 / 2880

1.2.2001 Oulu

Tiilikelaifos
KONSULTOINTI

Oulun tiepliri

TIILIKELAIFOS

← OLHAVA

OIJÄRVI →

UIMARANTAN
(LINTUORNI)

P →

POLKU

KALLIKRUIS

POLKU

VENET

HIEKKARIN
PÄYKKI

AP 6 KM

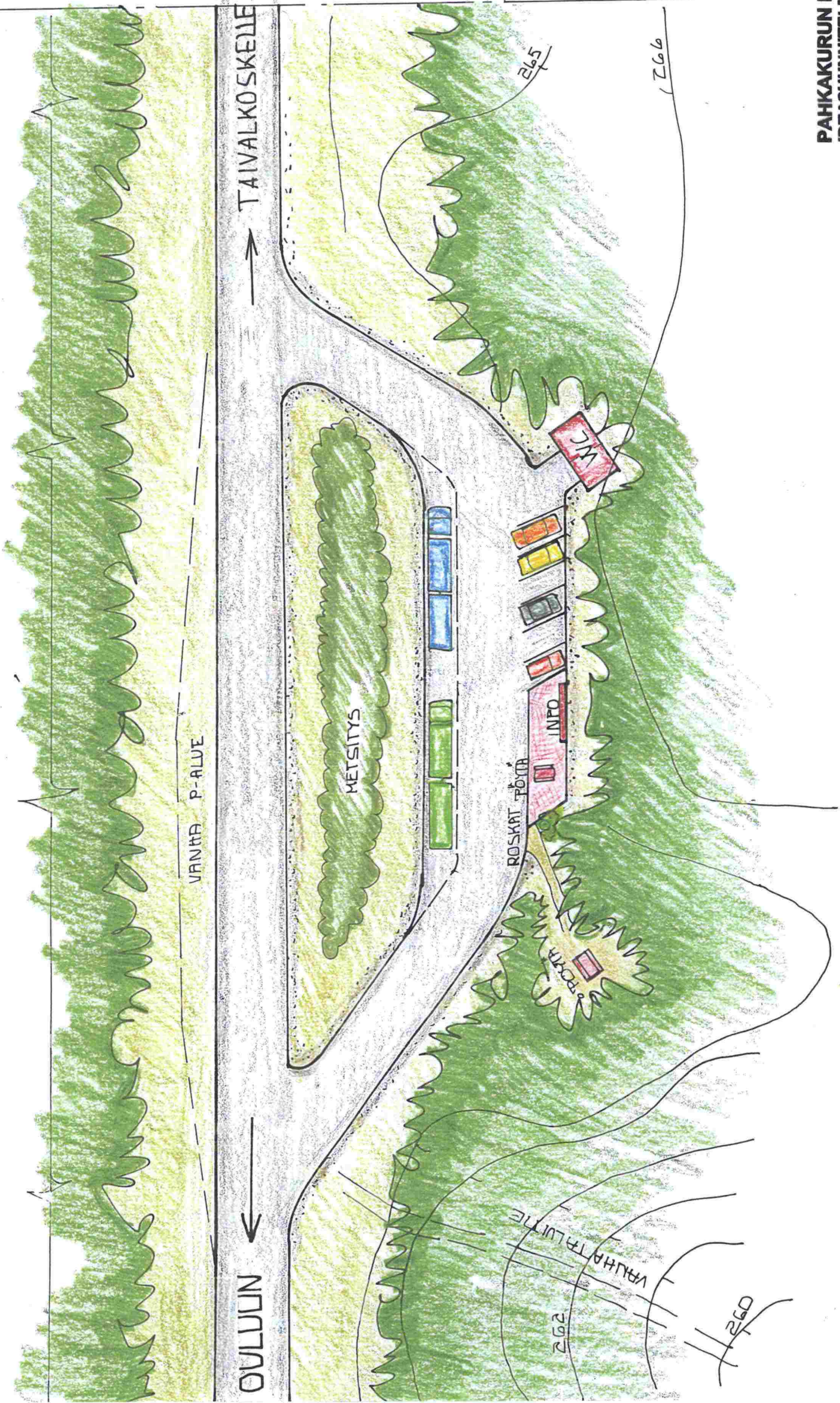
VENEIDEN
LASKUPAIKKA

KIVITIEDE

KRIIDE

(A)

PAHKAKURUN PYSÄKÖIMISALUE Ve A
IDEASUUNNITELMA 1:500

Ties. 20 / 28 / 1740-1960 1.2.2001 Oulu

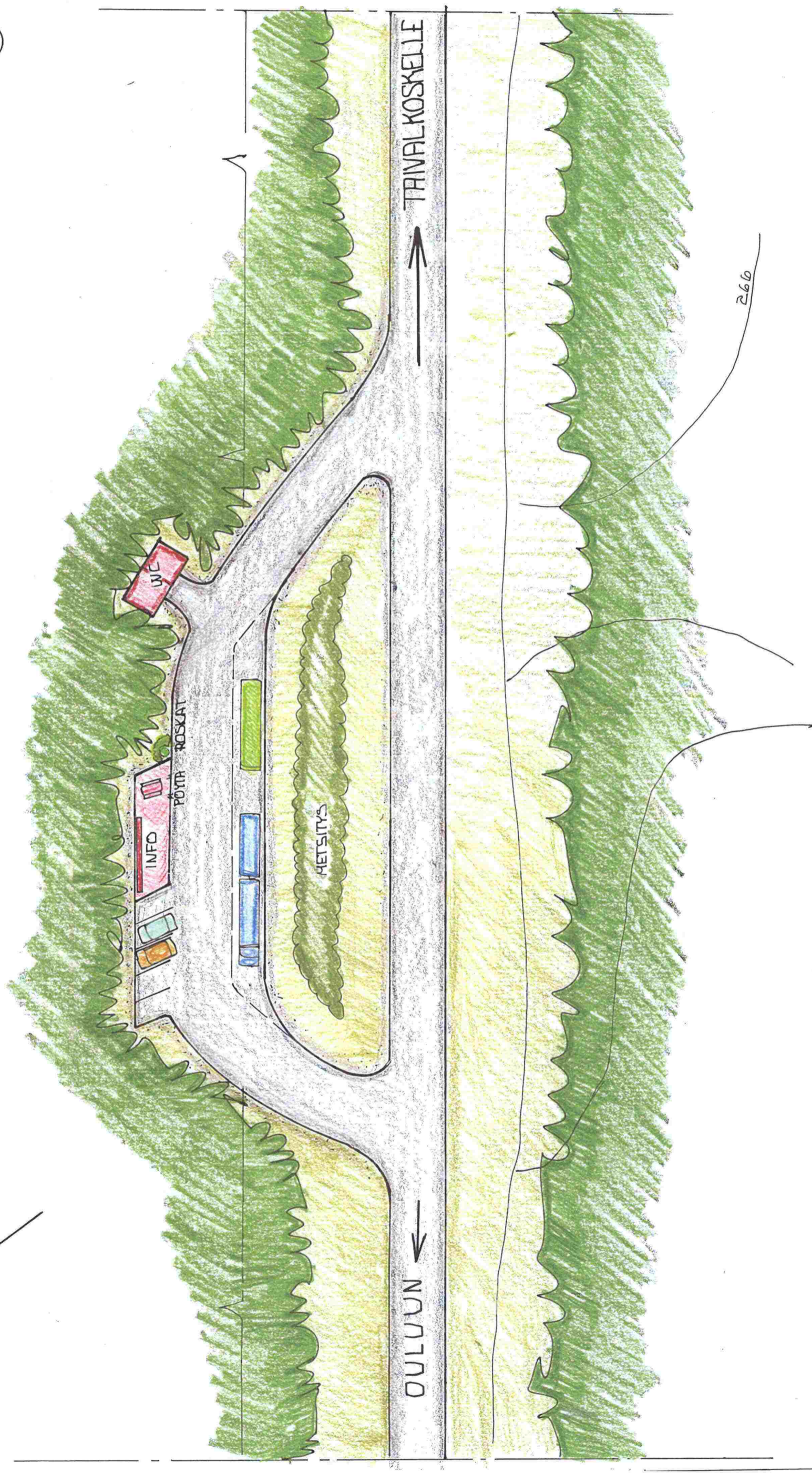
Tietliikelaistos
KONSULTOINTI

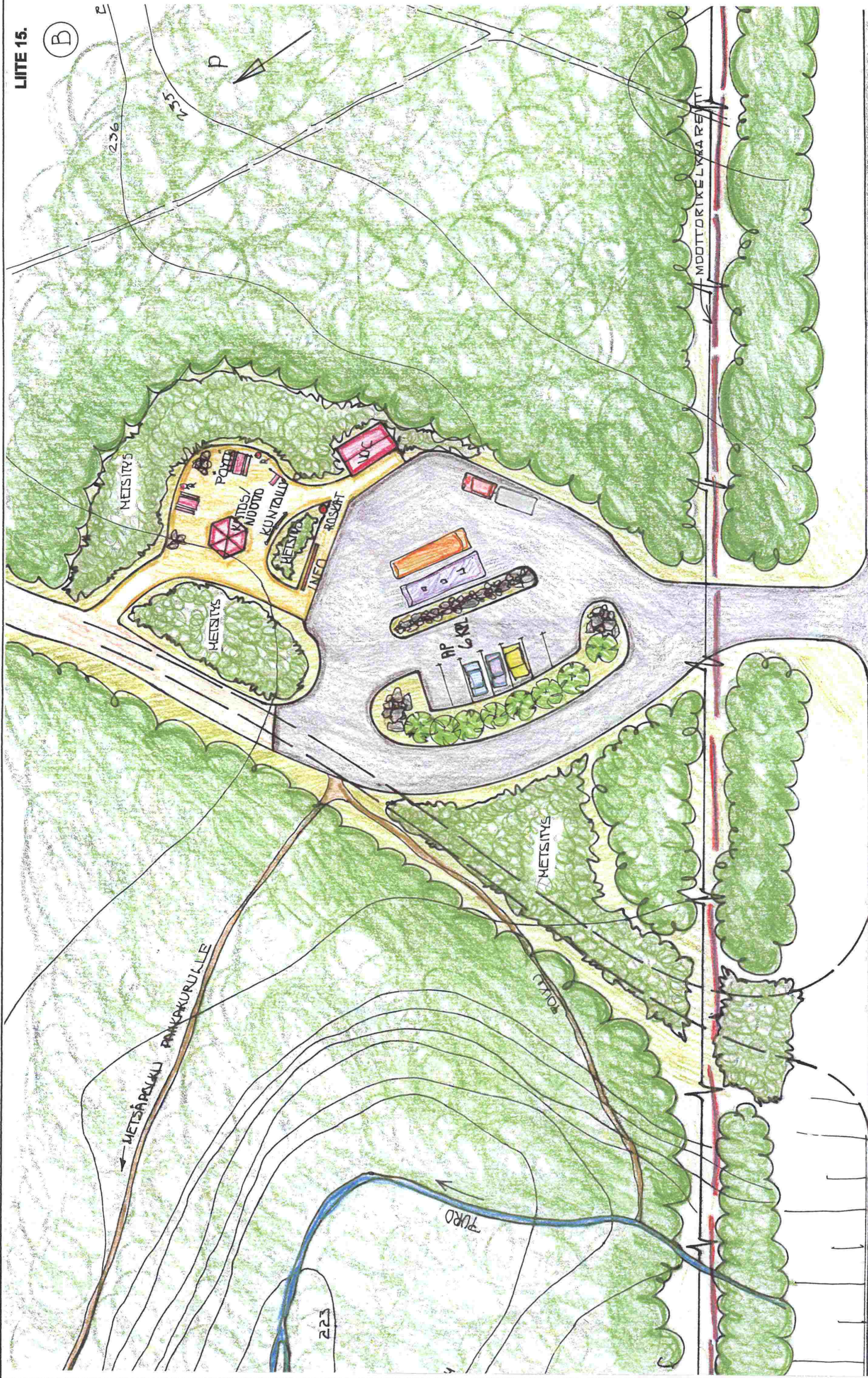
Oulun tiepiiri

TEHAALUOTO

P

TAIVALKOSKI

OULU

PAHKAKURUN PYSÄKÖIMÄALUE Ve B
IDEASUUNNITELMA 1:500

Tecos. 20 / 28 / 350 1.2.2001 Oulu

Tiilikelaifos
KONSULTOINTI

Oulun tiepiiri

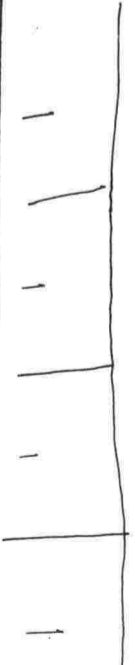
TIILIKELAIFOS

C

← OULUN

TRIVALKOSKELLE →

PAHKAKURUN PYSÄKÖIMALUE Ve C
IDEASUUNNITELMA 1:500

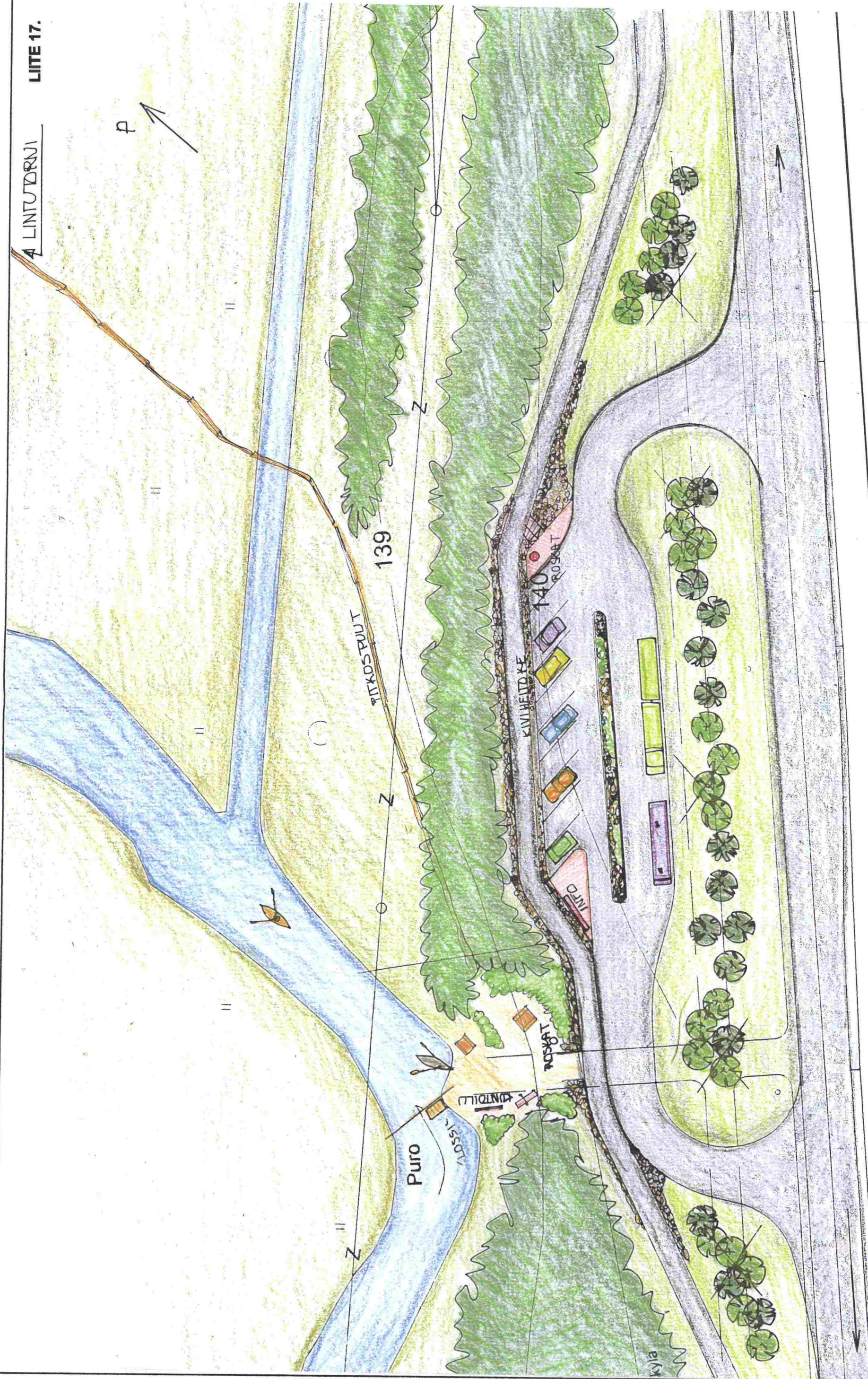
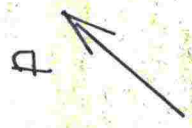
Tecos. 20 / 28 / 350
 1.2.2001 Oulu

Tieliikelaatos
 KONSULTOINTI

Oulun tiepiiri

TEIILIIKELAATOS

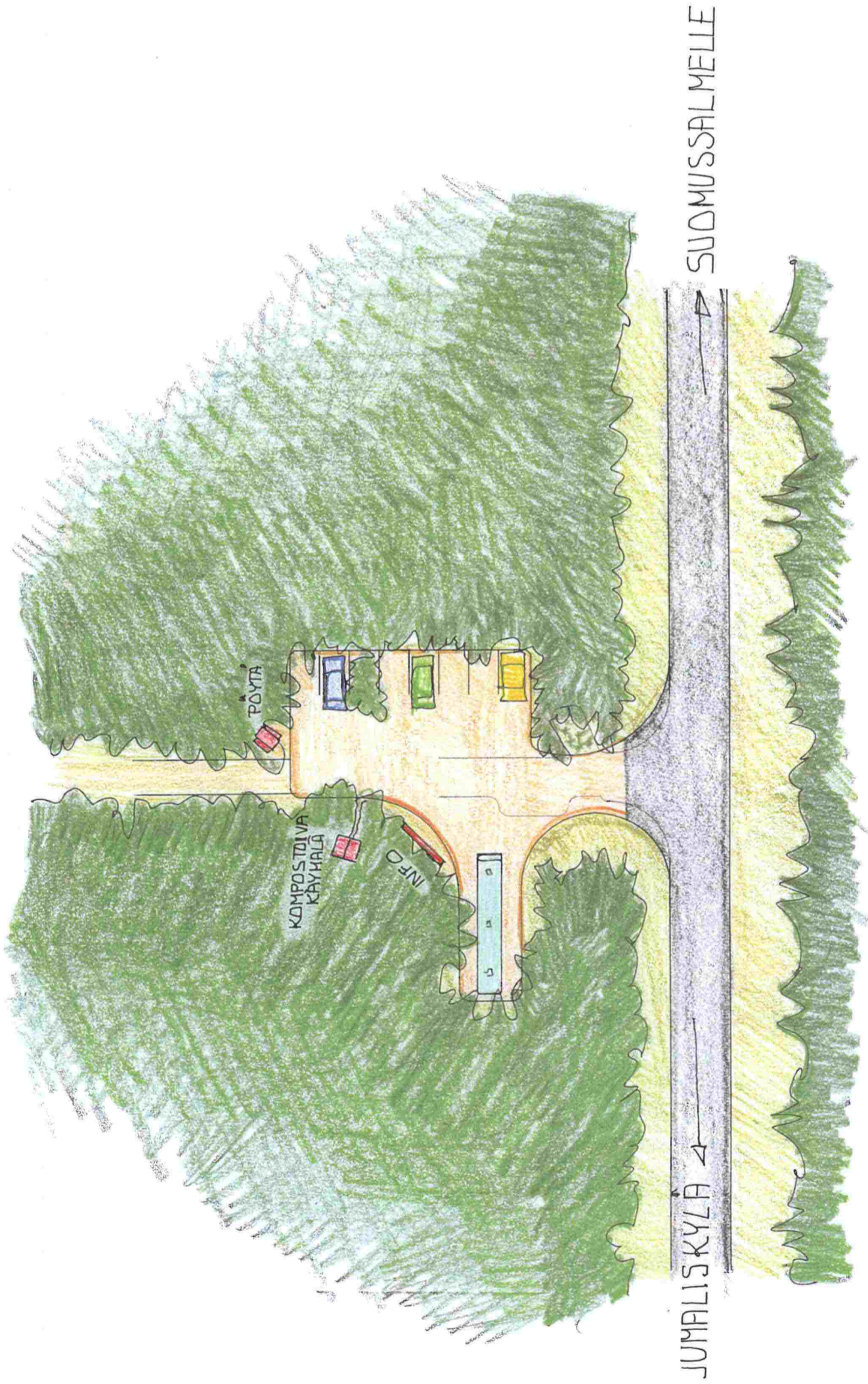
Kajaani

Väistötila

SÄRÄMÄJÄRVEN PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
Tieos. 5 / 301 / 7980 1.2.2001 Oulu

TIEHALLINTO

SÄYNÄJÄSUON PYSÄKÖIMISALUE
IDEASUUNNITELMA 1:500
Tiec. 9110 / 1 / 5800 1.2.2001 Oulu

Oulun tiepiiri

